

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 12972

KNEKHT

Ivan Bunin

*The original of this title comes from the permanent collection of the
YIVO Institute for Jewish Research, New York, NY*

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

**פאפולערע
ביבליאטעק**

קנעכט

א. פונין, מ. גאלד, פ. מיל

סעריע בעלעטריסטיק—№ 16

**קאמפערטיזער פארלאג
קולטור-ליגע**

פאָפּולערע ביבליאָטעק

קנעכט

(אי. פּוּנזין, מ. גאַלד, פ. מיל)

אידיש — נ. 7.

מאָסעראַטיווער פּאַרלאַג
"קולטור-ליגע"

קיעוו — 1926

סעריע בעלעטריסטיק — № 18

מעלובע-טרעסט „קיעוו-דרוק“
4-טע דרוקעריי, וואראוסקע גאס 42
זאשט. — 861, געדרוקט — 3000
קיעוו, אוקרהיפּטליט 12705

איוואן בונין

ריקשא 7 №

דער וועג פון קאלאמבאָ ליינגויס דעם אַקעאַן
 גייט צווישן געדיכטע קאַקאָס־וועלדער. רעכטס זיי־
 נען צעוואָרפן סינגאַלעזישע שטיבלעך אזוינע קליי־
 גינקע אין פארגלייך מיטן טראָפישן וואלד, וואָס
 רינגלט זיי ארום. לינקס שמרייטן זיך זיידענע זעמד,
 גלאַנצט גאַלדענער הייסער שפיגל פון וואסער־גלאט.
 נאָך די זעמד שטייגן פליעדיקע שטאַמען פון טראָ־
 פישן וואלד. אף די זעמד וואלגערן זיך קאוועפאַר־
 ביקע נאַקעטע קערפערס פון שווארצהאַריקן יונג־
 וואָרג. אַסאַך אזוינע קערפערס פאליוסקען זיך מיט
 געלעכטער, מיט געפילדער אין דער ווארעמער דורכ־
 זיכטיקער וואסער פון שטיינערדיקן באַרעגיקן יאַם־
 פאַם.

קאָן זיך דוכטן, צו וואָס דארפן אָט די וואלד־
 מענטשן, די יאַרשים פון שענסטן לאַנד אין דער וועלט,
 ווי ציילאָן הייסט, צו וואָס דארפן זיי שטעט, סענטן,
 רופיעס? איז זיי דען קאַרג די גאַב פון וואלד, פון
 אַקעאַן, פון דער זון?

פונדעסטוועגן, ווען זיי קומען אין די יאַרן, אַר־
 בעטן איינע פון זיי אף די טיי־און רייז־פלאַנטאַציעס,

אנדערע — אפן צאָפן־טייל פונם אינזל — פאנגען פערק
איניינעם מיט די נעגערן, אראָפלאָזנדיק זיך צום גרונט
פון אַקעאָן און אופשטייגנדיק פונדאָרטן מיט בלו-
טיקע אויגן, די דריטע ארבעטן אנשטאט פערד, —
פירן אליין די אייראָפייער איבער שטעט און אומ-
געגנטן; פערד טראָגן שווער איבער די ציילאָנישע
היץ — און דער רייכער רעזידענט, וואָס האַלט נאָר אַ
פערד, שיקט עס אָפּ אַף זומער אין די בערג, אין
קענדי, אין נוריליע.

די איינגלענדער, די היינטיקע פאַלעפּאַטים פונם
אינזל, טוען אָן דעם ריקשא אף זיין לינקער האַנט א בלעך
מיט אַ נומער. דעם אלטן סינגאלעזער, דעם ריקשא,
וואָס האָט געוואוינט אין איינעם אַ וואלד־שטיבל
הינטער קאַלאַמבא, איז אויסגעפאַלן דער זיבעטער
נומער. ער האָט געהאַט אַ ווייב, אַ זון און אסאך
קליינע קינדער.

ער איז געווען קימאט שוואַרץ, זייער מאָגער און
ניט אַנזעעוודיק, ענלעך אי צו אַ קינד, אי צו אַ
פּרוי: גרוי זיינען געוואָרן זיינע לאַנגע האַר, אין אַ
פינטל פארנומענע אפן נאקן, איינגעשרומפן איז די
הויט געוואָרן אף זיין לייב, אַדער ריכטיקער געזאָגט,
אף די פיינער, בעאייסן לויפן איז אים שווייס שנירלעכ-
ווייס גערונען פון דער נאָז, פונם קינפאק און פון
דער שמאַטקע, וואָס איז ארום זיין שיטערן הינטער-
טייל ארומגעבונדן געווען. די שמאַלע ברוסט האָט
געאַטעאט מיט פייף און כריפ. נאָר קרעפטיקנדיק זיך
מיט בעטעל־בלאט, קייענדיק און שפייענדיק מיט בלו-

טיקן שוים, וואָס שמירט אויס די וואנצעס און די ליפן,
איז ער געלאָפן גיך, און די ווייסע, וואָס האָבן אין
זיין שוואַרץ לאַקירט קאליאסקעלע ארומגערייזט איי-
בער דער צעפאליעטער שטאַט, זיינען צופרידן געווען.
פון ליבשאפט באַוועגט, האָט ער ניט פאר זיך,
נאָר פאַר מישפּאַכע זיינער, פאר זון זיינעם גליק באַ-
גערט, אָט דאָס גליק, וואָס האָט זיך אים ניט געגעבן.
איינגליש האָט ער ווינציק פארשטאנען, אין די נעמען
פון די ערטער, וואוהיין ס'איז אויסגעקומען צו לויפן,
זיך שוואַך פאנאנדערגעקליבן—און ער איז אָפטמאָל
געלאָפן סטאַם.

דעם ריקשאס קאליאסקעלע איז קליין, זי איז מיט
אַן אָפגעלייגטער בויד, אירע רעדער זיינען דין און
הויך, האלאַבליעס—ווי שטעקעלעך. און אָט קריכט
אהין אריין אַ גרויסער ווייסאויגיקער מענטש, אינ-
גאַנצן אין ווייסן, אין אַ ווייסן שלעם, אין גראָפן, נאָר
טייערן שוכווארג, ער זעצט זיך אנידער פעסט, פאַר-
לייגט א פוס אף א פוס און, איינגעהאלטן באפוילע-
ריש, טוט ער א קראַקע זיך אין גאַרגל אריין. אונ-
טערגעכאַפט די האלאַבליעס, פאַלט דער אלטער צו
צו דער ערד און פליט פייך פון פויגן פאַרויס, קוים
פאַרירנדיק די ערד מיט זיינע טריט.

דער מענטש אינם שלעם, מיטן שטאַק אין די
שטייפע הענט, האָט זיך פאַרטראַכט וועגן געשעפט,
האָט זיך פארקוקט—און פלוצים זעצט ער די אויגן
ארויס: ער פליט דאָך גאַר ניט אהין, וואו ער דארף!
מירעדיק לאָזט זיך הערן זיין גאַרגלדיקער אויסגע-

שריי — און ווידער טוט זיך שרעק א ווייז אין די
אויגן-פינטעלעך פון דעם אלטן, וואָס האָט זיך אָפּ
ארעגע אויסגעקערעוועט. „א, מע דארף לויפן נאָך
גיכער!“ — טראַכט ער — און טוט זיך אַנעם מיט נאָך
גרעסערן אימפעט פאר די האלאבליעס.

קורץ גערעדט: ניט ווינציק שטעקנס האָט ער
אריינגעכאפט אין רוקן, אין שווארצער צונויפגעדריק-
טער פלייצע, וואָס האָט זיך אייביק געריכט אָפּ קלעפּ.
אמאָל פלעג אים אָפּגילטן ארויסצוקריגן בא די
איינגלענדער איבעריקע עטלעכע סענט: אָפּגעשטעלט
זיך אין מיטן צעיאַגטן לויף פאַם צופאַר פון אוועלכך
ניט איז האָטעל און אנידערגעוואָרפן די האָלאבליעס,
האָט ער אזוי נעבעכדיק געקנייטשט זיך, אזוי האסטיק
אויסגעשטרעקט פאָרויס די לאנגע דינע הענט מיט
נאסע מאלפישע דלאַניעס, צונויפגעלייגט ווי קריי-
געלעך, אז ניט מויסעף זיין איז אומעגלעך געווען.
איינמאָל איז ער געקומען צו לויפן אהיים אומגע-
ריכט, ניט אין אָפּגעשטעלטער צייט: אין ברען פון
מיטן טאָג, ווען ציטרין-פארביקע פייגעלעך פליען,
ווי גאָלדענע פייילן אום אין די וועלדער, ווען פאבע-
לעך ריזיקע אַסאך פלאַטערן און מליען אָפּ דער זון,
און די גרינע פאָפּוגאיען שרייען. אלע האָבן זיך גע-
פרייט מיט קורצער פרייד, און דער אלטער ריקשא,
וואָס האָט שוין מער גאָרניט ניט פאגערט ווי נאָר,
אז סע זאָל שוין א סאָף נעמען צו זיינע מאטערנישן,
האָט זיך אנידערגעלייגט אין שטיקנדן האלבטונקל פון
זיין ליים-שטיבל און איז צו אַוונט-צייט געשטאַרבן.

דער אלטער איז זיינס אָפגעלאָפן. זיין לעבן האָט זיך אויסגעלאָשן אינזיינעם מיט דער זון, און ווען די נאַכט האָט אראָפגענידערט, איז פֿון דעם ריקשא גע- פליבן ניט מער ווי אַ קליין צונויפגעקארטשעט גופל, וואָס האָט פאַרלוירן זיין נומער און זיין נאָמען. אין ווייטן וואלדיקן טעמפל, פאר דעם קוים פינ- קלענדיקן לעמפל אפן שווארצן מיזבייעך, וואָס איז באגאָסן געווען מיט קאָקאָס-אייל און באשאַטן מיט רייז און מיט פארוועלקטע בלומען-בלעטלעך, איז גע- זעסן דער „דערהייבענער“, אַ גיגאַנט פון סאַנדאַל- האַלץ מיט אַ באגילדט פאָנעם און מיט לאנגע קאַסאַקע אויגן פון סאַפירשטיין, מיט מילדן שמייכל אף די הילצערנע ליפן.

און אין טונקעלן שטיבל איז אפן רוקן געלעגן דער ריקשא, און טויט-פיין האָט זיינע פאָנעם-שטריכן געקרימט. די צייניקע זקיינע, וואָס איז געזעסן באַ שוועל פון שטיבל, באם שייטער אונטערן קעסעלע, האָט די גאַנצע נאַכט געוויינט. נאַקעטע קינדער האָבן, ווי שיידימלעך, געשפילט, געקוויטשעט, געיאָגט-זיך איינס נאָכן אנדערן דאָ דערפיי.

דער עלטערער זון, אַ גרינג-פיטיקער יונג, איז געשטאַנען אין האלבפינצטער הינטערן פייער, ער האָט אינאָוונט געזען זיין קאלע, דאָס דרייצנאַריקע מיידעלע פון שכיינישן דערפל.

ער האָט זיך דערשראָקן און פארוואונדערט, ווען ער האָט דערהערט, אז דער פאָטער איז געשטאַרבן— ער האָט זיך ניט געריכט, דאָס זאָל אזוי גיך געשען.

נאָר, מיסטאמע, איז ער צופיל צעטראָגן געווען פון
אן אנדער ליבע, וואָס איז שטאַרקער, ווי די ליבע
צו אַ פאָטער.

ער איז געשטאַנען און האָט געקוקט אפן פייער.
ווי בא אלע ווילדע, זיינען די פיס בא אים געווען
אויסערגעוויינלעך דין, נאָר שיווא האָט אים געמעגט
מעקאַנע זיין די שיינקייט פון זיין טאָרס, מיט קאָליר
פון טונקעלן צימערינג.

ס'האָבן געגלאנצט קעגן פייער זיינע שוואַרץ-בלאָע
פערדישע האָר, גלאט אָנגעצויגענע און פארנומענע
צום שפיץ קאָפּ, ס'האָבן געגלאנצט זיינע אויגן פון
אונטער די לאנגע וויעס, און זייער גלאנץ איז גע-
גליכן געווען צום גלאנץ פון קאָקס קעגן האָרן.

אפן צווייטן טאָג האָט מען דעם פארשטאַרבענעם
אלטיטשקן באהאלטן טיף אין וואַלד. איידער מע
האָט אים אראָפגעלאָזט אין גרוב און פארשאַטן מיט
ערד, האָט מען פון זיין גרוי געוואָרענער, איינגע-
קנייטשער האַנט אראָפגענומען דאָס מעשענע בלעכל,
— און אַנקוועלנדיק, אופבלאָזנדיק די דינע נאָז-
לעכער, האָט עס דער יונג אָנגעטון אף זיין האנט,
אף דער קיילעכדיקער און ווארעמער.

אין אָנהייב איז ער בלויז נאָכגעלאָפן נאָך די גע-
ניטע ריקשעס, זיך צוגעהערט, וואוהין די פאסאזשירן
שיקן זיי, פארגעדיינקט נעמען פון גאסן, איינגלישע
ווערטער. נאָכדעם האָט ער אליין גענומען פירן, אליין
פארדינען, גרייטנדיק זיך צו זיין מישאַכע-לעבן, צו
זיין ליבע.

אָבער איינמאָל, ווען ער איז געקומען צו לויפן
אהיים, האָט אים געטראָפן א נייע שרעקלעכע יעדיע.
זיין קאלע איז פאַרפאלן געוואָרן — אוועק אַף
שקלאָפן-אינזל אין קלייט און צוריק ניט געקומען.
דער קאלעס פאָטער האָט דריי טעג זי געזוכט
און איז, ווייזט אויס, עפעס דערגאַנגען, ווייל ער האָט
זיך אומגעקערט אַ באַרואיקטער. ער האָט געזיפצט און
די אויגן אראָפגעלאָזט, ס'הייסט, מע מוז אלץ אָנעמען
פאַר ליב, ער איז אָבער געווען אַ גרויסער צוואַואַק.
דער אלטער, אַ כיטרע קיילע. פון אים איז ניט מעג-
לעך געווען אַרויסצוקריגן דעם עמעס — דער יונגער
ריקשא האָט עס פאַרשטאַנען.

דריי מעסלעס אָפגעזעסן אין שטוב, ווי אין הינ-
הער-פלעט, צו קיין שפייז זיך ניט צוגערירט, נאָכ-
דעם זיך אופגעכאַפט און ווידער אוועק אין קאַלאַמבאַ.
ער איז ווידער געלאָפן, דאָרשטיק אונטערגעכאַפט די
זילבערנע רעדעלעך, וואָס די פאַסאזשירן האָבן מיט
ביטל אים צוגעוואָרפן. וועגן דער קאלע האָט ער,
ווייזט אויס, אינגאַנצן פאַרגעסן.

איינער אַ רוסישער מאַטראָס האָט זיך מיט אים
אַראָפגענומען אַף איין פאַטאַגראַפיע און אים געשיינקט
אַ קאַרטע. לאנג נאָך דעם האָט דער יונגער ריקשא
פול פרייד זיך געכידעשט אַנקוקנדיק זיין בילד: ער
איז געשטאַנען אין די האַלאַבליעס, דאָס פאַנעם אויס-
געקערעוועט צו די קלוימערשטע צושויער. מע קאָן
אים גלייך דערקענען, — אפילע דאָס פלעכל אַף דער
האַנט האָט מען קלאָר געזען.

אזוי אַ רואיק, פון אויבן אוף גליקלעך אפילע, האָט
ער אָפגעארבעט קאָרעו צו א האלב יאָר.

און אָט איז ער איינמאָל אינדערפרי געזעסן איי-
ניינעם מיט אנדערע ריקשעס אונטער דעם פיל-
שטאמיקן באנאן אף יענער לאנגער גאס, וואָס פירט
פון שקלאָפן-אינזל צום פאַרק וויקטאָריא.

די הייסע זון האָט זיך ערשט באַוויזן פון הינטער
די ביימער, נאָר באַ די וואַרצלען פון הויכן באנאן
איז שוין קיין שאַטן ניט געווען, די קאליאסקעלעך
זיינען געווען אָנגעגליט פון זון, די דינע האַלאַבליעס
זייערע זיינען געלעגן אף דער טונקל-רויטער אָנגע-
ווארעמטער ערד, וואָס האָט געשמעקט, ווי סע שמעקט
פריש צעמאָלענע קאווע, נאָך ווארעם פון צעמאָלן.
זיצנדיק אף דער ערד, האָבן די ריקשעס געשמור-
עסט, די קני מיט שארפע ווינקלען אופגעהויבן ביז
צום קינבאק, אף די קני — די הענט, און אף די הענט
זייערע פרויאישע קעפ.

פלוצים האָט זיך אין דער ווייט באַוויזן א מענטש
אין ווייסן. ער איז געגאַנגען אין מיטן גאַס מיט יענעם
איינגעשפאַרטן פעסטן גיינגל, ווי נאָר אייראָפּייער
גייען.

און בליץ-שנעל אופגעשפרונגען פון דער ערד און
איבעריאָגנדיק איינע די אנדערע, האָט זיך א לאַז
געטון צו אים די גאַנצע כאַפטע נאַקעטע מענטשן.
זיי זיינען אף אים אָנגעפלויען פון אלע זייטן, און
ער האָט ביי אַ געשריי געטון און אַ פאָך געטון
מיטן שטאַק.

שרעקעדיקע און מעסוגל גיך זיך צו באליידיקן,
האָבן זיי טייקעף אין פולן יאָג זיך אָפגעשטעלט
ארום אים.

— ער האָט זיי באקוקט, — און דער זיבעטער נומער,
מיט זיינע סמאָליקע פּערדישע האָר, האָט אים אויס-
געוויזן קרעפטיקער ווי אנדערע. אף דעם זיבעטן נור-
מער איז זיין אויסווייל געפאלן.

ער איז געווען ניט הויך, אָבער שטייף, אין גאָל-
דענע פּרילן, מיט שוואַרצע צונופגעוואקסענע ברע-
מען, מיט שוואַרצע קורצע וואַנצעס, מיט איילפירט
פאַרביקן פאַנעם, אף וועלכן טראַפישע זון און לעבער-
קראַנקייט האבן שוין איבערגעלאזט א פרוינע פאַרב,
די אויגן זיינע האבן מאדנע, ווי ניט זעענדיק, גע-
קוקט דורך די גלאַנצנדיקע גלעזלעך.

אַ בליק געטון צו דער קורצער און פעסטער האנט,
אף דעם קליינעם זייגערל אין לעדערנעם רעמל, האט
ער אנגערופן יאַרק־סטריט.

זיין הילצערן קאָל איז געווען האַרט און רואיק,
נאר דער בליק זיינער מעשוּנע.

און דער ריקשא האט אונטערגעכאפט די האלא-
בליעס און אוועקגעיאגט פארויס אסאך גיכער, ווי
ס'האט זיך געפאדערט, איבערטאשנדיק זיך מיט פוס-
גייער, מיט אראבער, מיט אנדערע ריקשעס.

ס'איז געווען סאף מארט — סאמע הייסע צייט.
ס'איז נאך ניט אריבער קיין דריי שא נאך זון־אופ-
גאנג, און ס'האט שוין אויסגעוויזן, אז ס'איז באלד
האלבער טאָג — אזוי הייס ניט צום איבערטראָגן, אזוי

ליכטיק איז אומעטום געווען. אָנגעבויגן פּאַרויס און
שווינדלענדיק מיט די לאנגע פיס, איז דער ריקשא
געלאָפן שנעל, און קיין איין טראָפן שווייס איז נאָך
ניט געווען אָף זיין רוקן. אָף זיינע קיילעכדיקע אַק-
סלען. זיין דינער, מיידלשער האלז האָט גראציעז
געטראָגן דעם סמאָליקן קאַפּ, וועלכן די זון האָט
געבראַטן.

באַם סאַמע ראָג פון דער גאַס האָט ער זיך פּלר-
צים אָפּגעשטעלט.

דער איינגלענדער, זיין פּאַסאַזשיר, האָט דערזען
ברעגן פון אויסגעבויגענע וויעס, געכאַפּט אַ ווארט
„בעטעל“, און האָט אופּגעהויבן די ברעמען.

ווי? אזא יונגער, א שטאַרקער, איז דורכגעלאָפן
אַ צוויי הונדערט טריט, און שוין בעטעל?
ניט געענטפערט קיין וואָרט, האָט ער אים דער-
לאנגט מיטן שטאַק איבער די פלייצעס.

אַבער יענער, איינגעשפּאַרט, ווי אלע סינגאַלעזער,
האָט נאָר מיט אַן אַקסל אַ צוק געטון און איז פּייל
פון בויגן אוועקגעפּלויגן, קווער דער גאַס.

— בעטעל! — האָט ער איבערגעכאַזערט, אויסגע-
קערעוועט צום איינגלענדער זיינע אופּגעבראַכטע
אויגן און דערביי אַ שוואַכן קוויטש געטון און אויס-
געשטשירעט די ציין, ווי אַ הונט.

נאָר דער איינגלענדער האָט שוין פאַרגעסן אין
אים. ער האָט געקוקט אין אַ זייט ערגעץ און נאָר
אַ מאַך געטון מיט דער האַריקער האנט, פון וועלכער
סע האָט אַ גלאַנץ געטון אַ גאַלדענער רינג.

און אין א מינוט ארום איז פון קלייטל ארויסגע-
שפרונגען דער ריקשא מיט א פלאט פון פעטעל אין
דער האַנט. „פארשיקער זיך ניט“, — האָט דער דער-
הייבענער געבאָטן. נאָר וואָס פאַר אַ פּאַטרעף האָט
דער דערהייבענער פאַרן ריקשא?

אין רעגנדיקער צייט פון יאָר פּלעג ער גיין מיטן
פּאָטער אין טעמפל און הערן דיקויהאנים, וואָס האָבן
געלייענט אף אן אלטער, פון אלעמען פּאַרגעסענער
שפּראַך. אמאָל פּלעג דער פּאָטער, זייענדיק מיט אים,
טפּילעס אָפּריכטן אפּן שוועל פון טעמפל, האָט זיך
געבויגן פאַר דער הילצערנער סטאטוע פון דעם דער-
הייבענעם, געפּרעפּלט אנזיניקע ווערטער און נאָכדעם
געדייגט אפּן מיזבייעך די עלטסטע און די קלענסטע
פון זיינע שווער פאַרהאַרעוועטע מאטבייעס. נאָר גע-
זאָגט די טפּילעס האָט ער גלייכגילטיק: בלוז פון
פּאַכעד פאַר די פּילדער אף די ווענט פון טעמפל,
וואו ס'זיינען געווען אויסגעמאָלט די יעסורים פון די
זינדיקע אף יענער וועלט.

אריינגערוקט דעם פעטעל אין מויל, האָט דער
ריקשא פּריינטלעך אַ שמייכל געטון צום איינגלענ-
דער מיט די אויגן, אָנגעכאַפּט די האלאַפּליעס און איז
ווידער אוועקגעלאָפּן.

די זון האָט געפּלענדט, געפּרענט אין די ברילן-
גלעזלעך, ווען דער איינגלענדער האָט דעם קאַפּ
אופּגעהויבן, די זון האָט געבראַטן דעם ריקשאס לייב,
די ערד האָט הייס געאַטעמט, איבער איר, ווי איבער
א פייערפּאַן, האָט געציטערט די לופּט.

צווי וועגן האָבן געפירט אין שטאָט: איינער
רעכטס, פאַרביי דעם מאלאישן קלויסטערל, דער
צווייטער לינקס, צום אָקעאָן.

דעם איינגלענדער האָט זיך דאווקע געגלוסט צו
פאַרן מיטן לעצטן וועג. אָבער דער ריקשא האָט
אויסגעקערעוועט דאָס פּאַנעם און געמאכט אזא מינע,
אז ער פאַרשטייט ניט, וואָס מע וויל פון אים. און
דער איינגלענדער האָט ווידער נאָכגעגעבן — ער האָט
גלייכגילטיק געקוקט ארום זיך.

אף דער דאמבע איז מען געגאַנגען, געפאַרן, גע-
לאָפן, ס'האָבן זיך באגעגנט פארסאפעטע ריקשעס.
די אייראָפּייער, וואָס זיינען געזעסן אין די קאליאס-
קעס, זיינען געווען בלייך נאָך דער מאטערנדיקער
נאַכט, האָבן הויך פאריסן זייערע ווייסע שיד, פאר-
לייגט א קני אף א קני. אָן אַן עק האָבן זיך געצויגן
לאנגע געדעקטע ארפּאַס, פון אָקאָן געשלעפט, אונ-
טער זייערע שטרויענע בוידן זיינען געווען אָנגע-
וואלגערט פּעק מיט סכוירעס, און אָפטמאָל — גאנצע
קופּעס מיט ברוינע קערפּערס פון יונגע ארבעטער.
זקיינים, אויסגעדייווערטע, פארברענטע פון היץ, האָבן
געשפּאַנט לעם די רעדער, ווי מומיעס פון אלטע
פרויען.

ס'זיינען געגאַנגען שטיינהאַקער, געזונטע שוואר-
צע טאָמילן, געראַטן אין נעגערס. און אלע נאקעטע,
נאקעטע!

און דער גלאנצאויגיקער ריקשא האָט אדך גע-
טרייסלט און געטרייסלט זיין קאליאסקעלע. זיין רוקן

הָאָט זיך באדעקט מיט היפּשן שווייס, ס'איז נאָס גע-
וואָרן די שמאטקע ארום די לענדן.
— פאגאָדע, — מיינענדיק א טיי-הויז, הָאָט ארויס-
גערעדט דער איינגלענדער.
לעם אן אלטן האָלענדישן פיניען הָאָט מען זיך
אָפגעשטעלט.

דער איינגלענדער הָאָט אַ קוק געטון אפן זייגער
און איז אוועק טרינקען טיי און רויכערן א ציגאר.
אוועקגעוואָרפן די האַלאַפליעס, הָאָט דער ריקשא-
א צעיאָגטער — זיך גלייך אנידערגעלייגט, הָאָט הייס
געאַטעמט מיט דער באַד-ווארעמקייט פון האלבן טאָג
און דרייענדיק מיט די אויגן אָנזיניק פאַר מידקייט,
הָאָט ער ארויסגענומען פון פארטעך אַ שמאטקעלע.
אויסגעווישט די פון פעטעל פארבלוטיקטע ליפן, דאָס
פאָנעם, דעם האלו און, צונויפגעלייגט אין אַ פינט,
צוגעדריקט עס צום שטערן און ארומגעפונדן דעם
קאָפּ: דאָס איז געווען גאָרניט שיין, הָאָט אים צוגע-
געבן אן אויסזען פון אַ קראַנקן, נאָר אזוי טוען דאָך
אַסאך פון די ריקשעס.

אָנגעטרונקען זיך מיט טיי, איז דער איינגלענדער
אוועק ארומבלאָנקען איבער די גאַסן. פארגאַנגען אין
מאגאזינען, באַטראַכט אין וויטרינעס טייערע שטיינער.
און דער ריקשא, צי ער הָאָט עפעס אַ מאכשׂווע
געהאַט, צי בלויז אַ געפיל, הָאָט זיך פייערדיק איבער-
געקוקט מיט די איבעריקע ריקשעס און איז געגאַנגן
גען הינט, דעם איינגלענדער, פירנדיק נאָך זיך זיין
קאליאסקעלע. פונקט האלבן טאָג הָאָט אים דער

איינגלענדער געגעבן א רופיע ער זאל זיך קויפן
עפעס עסן, און אליין איז ער אוועק אין דער קאנטאר
פון א גרויסער אייראפייאישער שיף-קאמפאניע.
דער ריקשא האט געקויפט א צענדליק וואלוועלע
פאפיראסן און אויסגערויכערט נאכאנאנד פינף שטיק.
זיס-מעוואוסעם איז ער געזעסן קעגן הויז, וואו די
קאנטאר פון דער אייראפייאישער שיף-קאמפאניע האט
זיך געפונען, און פלוצים האט ער באמערקט, אז אין
האפן, וועלכן מ'האט פונדאנען געזען, איז א דאמפער
אריין. דאס איז געווען א דאמפער פון ווייטער איי-
ראפע, וואס אף אים האט געווארט זיין פאסאזשיר.
מיט איינגלישער פינקטלעכקייט איז ער אָנגעקומען
נאך צוואנציקטאָגיקן שווימען אין קאלאמבא.
און ווידער איז ארויס אין גאס אַט דער ניט זעענ-
דיקער מענטש אין-די ברילן, און ווידער האט זיך
אוועקגעשלעפט נאך אים איבער דער גאס דער ריקשא
— דאס מאָל צום האַטעל, וואו ס'האט געגעסן און
געטרונקען א מיינגע רעזידענטן און טוריסטן.
דער איינגלענדער האַט, אייגנטלעך, געקאנט אַפ-
לאָזן דעם ריקשא נומער זיבן, וואָס האַט זיך שוין
קלאָר געלאנגווייליקט, און נעמען זיך אן אנדערן,
ווען ער וועט גייטיק האָבן — ריקשעס איז דאָ אף
יעדן טריט צענדליקער — נאָר דער איינגלענדער איז
געווען פאַרטראָגן. — באַצאָלן איבעריקע צוויי-דריי
רופיעס איז פאַר אים געווען אַ קלייניקייט, — וועגן
דעם ריקשא האַט ער ניט געטראכט, און דער ריקשא
האַט זיך ניט דערוועגט פון אים אוועקצוגיין.

און ווידער האָט ער, ווי א הונט, זיך אפן ברוק
אנידערגעזעצט.

אינדערווייט, אינמיטן דעם אָפענעם פלאץ, האָט
ווייס געפֿרענט א מאַרמאָרנע פרוי, אַ שטאַלצע, מיט
אַ גוידער, אין פּאַרפירע און קרוין. הויך זיצנדיק אָף
א מאַרמאָרנעם פיעדעסטאל.

און פונדאָרטן איז געגאַנגען אוילעם, ערשט אָנ־
געקומענער פון אייראָפּע. באַם צופּאַר פון האָטעל
האָט מען געזען ארויטשפּרינגען אסאך בלאָווע און
שוואַרצע באדינער, וואָס האָבן זיך נאָכאנאנד גע־
פויגן און אונטערגעכאַפט באַ די געסט פון די הענט
זייערע שטאַקן און קליינע כפייצים.

צייכנס פון מאַטקייט, אויסגעמאַטערטקייט און
קראַנקייטן זיינען געווען אָף די פענעמער פון די,
וואָס זיינען געגאַנגען צום האָטעל. באַ אַלעמען איז
געווען אן אויסזען פון האַלב־טויטע מענטשן, אַלע
האָבן זיי גערעדט, ניט פּאַוועגנדיק מיט די ליפּן. נאָר
אַלע זיינען פּאַרשוואַונדן הינטער די טירן פון האָטעל
קעדיי זיך אַרומוואַשן און אופּמונטערן, און נאָך אָנ־
שיקערן זיך מיט עסנוואַרג ביז דאָס פּאַנעם זאָל
רויט ווערן. אוועקיאָגן אָף ריקשעס צום ברעג אַקעאָן,
אין דעם צימער־ניג־סאָד צו די אינדישע טעמפלען.

פּאַרביי די ריקשעס זיינען געגאַנגען דזשענטל־
מענס און לעדיס, באַטאַגטע, לאַנגצייניקע. אָפּטמאָל
זיינען דורכגעגאַנגען אויך מיידלעך מיט ליבע פע־
נעמער, אין ווייסע קליידער, אין קליינע שלעמען,
פּאַרהילט אין לייכטע וואַאַלן. זיי האָבן שאַרף אָנ־

געקוקט זיינע אופגעהויבענע אויסגעצייכנטע וויעס,
דאָס שמאטקעלע ארום זיין סמאָדיקן קאַפּ און דאָס
מויל, פאַרבלוטיקט פון בעטעל.

נאָר, צי איז דען יענע, וואָס איז פאַרפאלן געוואָרן
אין אַט דער שטאַט, געווען ערגער פון זיי?
זי האָט געהאט אַ קיילעכדיק קעפל, אַ בוילעט
שטערנדל, קיילעכדיקע שיינענדיקע אויגן, וואו קיין-
דערשער פאכעד האָט זיך שוין געמישט מיט פריידיקן
נייגיר צום לעפן, אפן קיילעכדיקן האלז — א שנירל
קרעלן, קליינע שווארצע הענט און פיס אין זילבערנע
בראַסלעטן.

דער ריקשא האָט זיך א ריס געטון פון אַרט און
איז אוועקגעלאָפן אין שיינק, אין איינער פון די נאָ-
ענסטע סיטקעס.

ער האָט א וואָרף געטון אפן שטול פינף און
צוואנציק סענט און אויסגעזופט דערפאַר אַ גאַנצע
גלאַז וויסקי, ער האָט זיך באווארנט מיט גליקלעכן
געמיט ביז צו סאַמע אָוונט.

שיקער איז געווען אויך דער איינגלענדער, ווען
ער איז ארויס מיטן ציגאַר פונם האַטעל, זיינע אויגן
זיינען געווען שלעפּעריק, זיין ראַז געוואָרן פאַנעם
איז ווי פולער געוואָרן.

ווייזט אויס, ער האָט ניט געוואוסט, ווי אזוי צע-
רייבן די צייט, ער איז אפיסל געשטאַנען אין ספיי-
קעס לעם האַטעל, דערנאָך געהייסן פירן צו דער
פאַסט, וואו ער האָט אראָפגעלאָזט א קארטל, פון
דער פאַסט — צום גאַרדאָן-גאַרטן, וואוהין ער איז

אפילע ניט אריין, בלויז אף דעם טויער א קוק געטון
און פון גארדאָן-גאַרטן—וואוהין די אויגן טראָגן:
צו דער שווארצער שטאַט, צום מארק פון דער שוואר-
צער שטאַט, צו דעם טייך קעלאַני.

און דער ריקשא, א נאסער פון קאַפּ ביז די פיס,
האַט געיאָגט און געיאָגט, אופגערעגט פון פראַנפן,
פון האַפּענונג צו קריגן איבעריקע עטלעכע סענט
און נאָך פון טרוימען אזוינע, וואָס לאָזן קיינמאָל
ניט אָפּ.

אין דער שווערסטער שאַ, נאָך האלבטאָגיקער היץ
און שייין, ווען נאָך צוויי מינוט זיצן אף א באַנק הינט-
טער אַ בוים בלייבט אף איר אַ טונקעלער קרייז פון
שווייס, איז ער, דעם איינגלענדער צוליב, וואָס האָט
ניט געוואוסט, ווי אזוי דערציען די צייט ביז מיטאַג,
דורכגעלאָפן די גאַנצע שווארצע שטאַט, ווי זי איז
אלט, געפאַקט מיט מענטשן, פאַרשמעקט מיט גע-
ווירצן.

דער ריקשא און זיין פאסאזשיר האָבן זיך געטראָגן
דורך איינגשאפט און שמוץ פון אלטן מיזרעך גיך-
גיך, ווי זיי וואַלטן פון עמעצן זיך ראטעווען, — ביז
צו דעם טייך קעלאַני, וואָס איז שמאָל, געדיכט
און טיף.

נאָכדעם האָט דער איינגלענדער באפוילן זיך אומ-
קערן צוריק אין שטאַט, וואו ס'זיינען שוין געווען
געשלאָסן אלע קאַנטאָרן, אגענטורן און ביינק, האָט
זיך אָפּגעגאַלט באַ אַ פריזירער, געקויפט ציגארן, איז
פארגאן אין אפטייק.

דער ריקשא, אינגאנצן אין שווייס, אראָפּ פון לייב.
האַט געקוקט אָף אים פיינדלעך, מיט אויגן פון א הונט,
וואָס פילט, אז מעשוגאס כאפט אים אָן.

דורכגעלאָפן פאַרביי דעם לייכט-טורעם ענדע
קווינס-סטריט, דורכגעלאָפן די ציכטיקע מיליטעריי-
שע קווארטאַלן, איז ער אָף דער זעקסטער שאַ
ארויסגעשפרונגען אפן ברעג פון אָקעאן. וואָס האָט
פריי אַ בליק געטון אים אין די אויגן מיט זיין אָפענער
ברייט און מיט גריין-גאַלדיקן גלאנץ פון נידעריקער
זון, האָט אוועקגעיאָגט איבערן פלאץ האַל-פעס, צום
שקלאפן-אינזל. און אָט האָט זיך שוין אין דעם ריק-
שעס אויגן באוויזן אי צאר, אי שרעק, אי פארביטערונג.
ער איז דול געוואָרן פון לויפן, ניט איינמאַל אין
צאר די אויגן אויסגעקערעוועט צו זיין פייניקער,
שווער געאַטעמט, געמאַסטן מיט לאנגע פיס דעם
פרייטן געפלאסטערטן וועג איבערן פלאץ.

אָט דער פלאץ איז געווען אַ גרויסער, א לידיקער
און אַ טרויעריקער. די איינגלענדער פארבריינגען
דאָ פאר מיטאַג, פירן שפאַצירן זייערע ווייבער, זייערע
געליבטע און קינדער אָף פערד, אין טייערע קאַרעטן.
שפילן אין טעניס, אין פוטבאָל, קוויקן זיך מיטן
אָקעאן און מיט דער רייכער שיינקייט פון דער טראַ-
פישער, פאר זיי פרעמדער, שקיע.

דער ריקשא איז געלאָפן, ווילד געקוקט אָף בא-
גענטע, אָף די אַדערדיקע ווייסע מענטשן, אין ווייסע
דייבלעך. וואָס האָבן מיט אייגענעם גוטן ווילן זיך
אומגעיאָגט איבערן פלאץ, זיינען אונטערגעשפרונגען

נאך די אופליענדיקע פילקעס און האָבן זיי געשלאָגן
מיט די נעזער פון זייערע שווערע שיך.
די זון האָט זיך געזעצט, דער הימל איז גרין
געוואָרן.

— קארטאן-האַטעל! — האָט דער איינגלענדער,
וואָס האָט די גאַנצע צייט שלעפּעריק געקוקט צו
מאַרעוו-זייט, טויט אַזאַ געטון.
דער ריקשא האָט אינמיטן געלויף די ציין אויס-
געשטשירעט, ער האָט שוין געוואָלט פייסן אָט דעם
מענטשן, וואָס האָט אים שיר פאַריאַגט. ניט לויטן איז
אַבער אומעגלעך געווען: דער איינגלענדער, מיט
ניט פאַרענדערטן שלעפּעריקן פאַנעם, האָט אלץ אָפּ-
טער און אָפטער געשטויסן דעם ריקשא מיט די שפיצן
פון שטעקן, און אויך די פריערדיקע גליקלעכע אופ-
גערעגטקייט דעם ריקשעס איז שוין אריבער, האָט זיך
פאַרביטן מיט אַנגעשטריינגטער האכנאַע פון פאַר-
גליווערטן אַנופהערלעכן לויף.

דער איינגלענדער האָט געוואוינט אין אַ האָטעל
אָף שקלאפן-אינזל—און דאָ איז נאָכאמאָל דער ריקשא
פאַרבייגעלאָפן פאַרביי דעם באנאַן, וואָס אונטער אים
איז ער היינט אינדערפרי געזעסן, אויסקוקנדיק אָף
פאַרדינסט פון די מאָדנע ווייסע מענטשן, אין איינ-
געשפאַרטער האָפענונג אָף גליק.

סי-האַבן זיך אַנגעהויבן ציען באקאנטע פאַרקאַנעס,
דורכויסיקע סעדער.

דער ריקשא האָט אַ קאַרגע האַלבע שאַ אָפּגערוט
לעם עמעצנס אַ ברייטער טעראַסע, ביז דער איינג-

לענדער האָט זיך איבערגעטון צו מיטאָג. דאָס האַרץ
בא אים האָט געקלאַפּט, ווי בא א פארסאמטן, די
ליפן זיינען ווייס געוואָרן, די שטריכן פון פּאַנעם זיי-
נען שאַרף געוואָרן, די שיינע אויגן נאָך שוואַרצער
און פרייטער, די שמאַטקע אפן קאָפּ איז שוין געווען
נאָס, און ער האָט זי אראָפּגעריסן און אוועקגע-
שליידערט.

דער רייַעך פון זיין דערהיצטן קערפּער איז גע-
וואָרן אומאנגענעם—האָט געשמעקט מיט אַ מין ספּירט,
ווי ווען מע זאָל נעמען און צערייבן אין די הענט
אַ הויפּן מיט מורעשקעס.

די זון איז דערווייל שוין פארגאן. אָפּגעסאַפּעט
זיך, איז דער ריקשאַ אוועק אין די קוסטעס, האָט
אראָפּגענומען פון די לענדן דעם נאָסן פאַרטעך, אים
אויסגעדרייט און נאָכדעם, אז ער האָט זיך ווידער-
אַמאָל מיט אים אַרומגעבונדן, זיך אומגעקערט צו
דער טעראַסע.

אַ באַיאָרטע פרוי איז האַלב געלעגן אונטערן אָפּ-
דאך אין אוויגשטול און האָט געלייענט בא דער לעצ-
טער שייַן פון טאָג פון אַ סידערל. דערווען זי פון
גאָס, איז אין הויף אריין אַ שטומער אינדוס פון מאַ-
דור, אַ הויכער, אַ שוואַרצער אלטער מאַן, דאר, ווי
אַ סקעלעט.

אָף דער האַנט באַם אלטן איז געווען אַ פאַר-
מאַכטע קאָרב. גענענענדיק צו דער טעראַסע, האָט
ער כניפּעדיק זיך פאַרבויגן און זיך צוגעזעצט אָף
דער ערד, אונטערהייבנדיק דעם צודעק פון קאָרב.

די פרוי האָט, ניט קוקנדיק אף זיין זייט, א מאך
געטון מיט דער האנט.

נאָר דער אינדוס האָט ארויסגענומען פון הינטערן
אַרבל אַ דודע פון ראָר.

— און דאָ האָט דער ריקשא פלוצים זיך אַ שטעל
געטון אף די פיס און אין אומפארשטענדלעכן צאָרן
הויך אָנגעשריען אף אים.

דער אלטער איז אופגעשפרונגען, האָט פאַרהאקט
דאָס קערבל און זיך אָפגעטראָגן פון דער טע-
ראסע.

נאָר באם ריקשא זיינען נאָך לאנג די אויגן געווען
קיילעכדיק, אָט פונקט ווי בא יענער, דער מוירעדיי-
קער, וואָס ער האָט זיך פאָרגעשטעלט, וואָס איז שוין
ווי א שטייפע שטריק געקראָכן פון קאָרב ארויס און
האָט געשיפעט, אופבלאָזנדיק דעם האַלז.
דערווייל איז צוגעפאלן פינצטערניש.

אין דער פינצטער איז אין אַ ווייסן סמאָקינג ארויס
אף דער טעראסע דער איינגלענדער און נאָך איינער
א מענטש אין ווייסן, און דער ריקשא האָט זיך אונ-
טערטעניק א לאַז געטון צו די האלאַבליעס. אָבער
דער איינגלענדער האָט שטייענדיק באַ דער קאליא-
סקע, פאָרגעזעצט רעדן מיט זיין באגלייטער, ווייזט
אויס, פארענדיקנדיק אן אָנגעהויבענעם שמועס:

— אייגנטלעך, איז עס א שרעק! — האָט ער גע-
זאָגט מיט זיין טויטער שטים צו דער ווייסער פיגור —
אונזער פאָרשטאַנד איז אזוי שוואַך, ווי דער פאָר-
שטאַנד פון א מוילוואָרף און, מע קאָן זאָגן, נאָך שוואַך

כער... בא אונז, אייראָפּייער, דעגענערירט ער, דע-
גענערירט!

— פונדעסטוועגן מוילוואָרפן שווימען ניט אום
איבערן גאַנצן ערד-קײלעך! — האָט א שמיכל געטון
דער מענטש אין ווייסן — מוילווארפן באנוצן זיך ניט
מיט דאמף און מיט דראַטלאָזן טעלעגראף! איר ווילט,
וועל איך אָט פאלד רעדן מיט אדענען, און ביז אים
איז דאָך צען טאָג רייזע מיט דער שיף.

— אויך דאָס ווארפט אָן אַ שרעק — האָט דער
איינגלענדער געזאָגט — מיר האָבן, אייגנטלעך, פאַר
קײן שום זאך קײן מוירע ניט. איך בין א פאַלקאָוו-
ניק פון דער איינגלישער ארמיי, האָב אנטייל גענו-
מען אין דער מילכאָמע מיט די בורן. באפוילנדיק צו
שיסן פון הארמאטן, האָב איך געהאַרגעט הונדערטער
מענטשן, און אָט האָב איך איצט קײן שום יעסורים
ניט דערפון, וואָס איך בין א רויצײעך, איך טראַכט
אפילע וועגן זײ קײנמאָל ניט!.. מיר אלע, — קאָמער-
סאנטן, מיליטער-לייט, פּאָליטיקער, קאָלאָניזאטאָרן, —
מיר אלע, אנטלויפנדיק פון אייגענער טעמפּקײט און
פוסטקײט, שלעפּן מיר זיך אום איבער דער גאַנצער
וועלט און מען זיך צו כאפן היספּאַילעס פון דער
בארגיקער שוויצאַריע אָדער פון דער בעטלערישער
איטאליע...

נאָר ערשט אָט דאָ אין אונזערע קאָלאָניעס, וואו
מיר ראבעווען די פארביקע מענטשן, וועלכע מיר
האָבן פאַרוואַנדלט אין בעהיימעס, ערשט דאָ פילן מיר
נאָך עפעס.

איך האָב געהאַרגעט מענטשן אין אפריקע, אין אינ-
דיע—הונדערטער ווייס, האָב געזען טויזנטער שטאַרבן-
דיקע פון הונגער, אין יאפּאַניע האָב איך קליינע מייד-
לעך זיך איינגעקויפט פאר כוידעשלעכע פרויען, אין
כינע געשלאָגן איבער די קעפּ שוצלאָזע, מאלפע-
ענלעכע זקיינים, אף יאוואַ און ציילאָן פאַריאַגט היק-
שעס ביז צו גסיסע-כאַרכל— נאָר אדאנק דעם אלע-
מען האָב איך נאָך עפעס געטראַכט און געפילט!

— יא, דאָס איז עפעס ווערט!— האָט גלייכגילטיק
זיך אָנגערופן די ווייסע פיגור פון דער פינצטער.
דער איינגלענדער האָט אויסגעשריען דעם נאָמען
פון דעם אָרט, וואוהין ער האָט געדארפט פאַרן, —
און ווער ווייסט, ווי אזוי זיין באפעל האָט אָפגעקלונב-
גען אין דעם ריקשעס האַרץ.

ט'איז געווען א באזונדערס הייסע, פינצטערע נאכט.
נאָכן שווערן אָטעם נאָר האָט מען געאַנט זיך אָב-
שטויסן, ווען סע טראַגט זיך עמעצער אנטקעגן.
די פענצטער פון גרויסן צווייטשטאַקיקן הויז האָבן
געלויכטן אין טראַפישן טונקל. אסאך ריקשעס זיינען
אָנגעלאָפן אין אָט דעם פינצטערן הויף אריין מיט געסט!
דער גרויסער פארמאכטער פאלקאָן האָט געשיינט
מיט ליכט, געווייסט זיך מיטן טישטעך איבערן לאנגן
טיש, וואָס איז געווען אָנגעשטעלט מיט געפעס, מיט
פלעשער און וואזעס מיט אייז, האָט געגלאנצט מיט
סמאָקינגס. די וואָס ארום טיש, האָבן געגעסן, גע-
טרונקען און נאָכאנאנד גערעדט זיך אין האלז אריין.
שוואַרצע האָבן זיי באדינט.

מאלאיער, וואָס זיינען געזעסן הינטער א וואנט,
האַבן געבראכט אין באוועגונג א גרויסע כינעזישע
ראַגאַזשע, געווייעט מיט איר אף די עסנדיקע.
דער ריקשא נומער זיבן איז צוגעפלויגן צום
באַלקאָן.

דער גאסט איז ארויסגעשפרונגען פון קאליאסקעלע
און איז ארופגעלאָפן אפן באַלקאָן. און דער ריקשא,
לויפנדיק איבערן הויף קעדיי צוריק צו קימען צו די
טויערן פון הויף, צו די איבעריקע ריקשעס דאָרטן,
האַט זיך פלוצים אזא מין ריס געטון אהינטער. ווי
מע וואָלט אים דערלאנגט מיט א שטעקן איבערן פאַנעם.
לעס באלויכטענעם אָפענעם פענצטער פון צווייטן
שטאַק, אין אַ יאַפּאַנישן כאלאטל פון רויטן זייד, אין
אַ האלזבאנד פון רובינען, אין גאַלדענע ברייטע בראַ-
סלעטן אף די נאקעטע הענט, איז געשטאַנען און מיט
קיילעכדיקע שיינענדיקע אויגן געקוקט אף אים זיין
קאלע, אָט יענע מיידעלע, וואָס מיט איר האָט ער אַ
האַלב יאָר צוריק אָפּגערעדט צו טוישן זיך מיט קיי-
קעלעך פון רייז.

אים, אונטן, אין דער פינצטער, האָט זי זען ניט
געקאָנט.

ער אָבער האָט זי טייקעף דערקענט. און נאָך אַ
וואקל אף צוריק, איז ער געבליבן שטיין ווי צוגע-
צוויאַקעט.

ער איז ניט אנידערגעפאלן, זיין הארץ איז ניט
צעריסן געוואָרן. סע איז געווען צופיל יונג און
שטאַרק.

א וויילע איז ער געשטאנען, נאָכדעם צוגעזעצט זיך אף דער ערד און לאנג געקוקט אף דאָס שוואַרצע קיילעכדיקע קעפל, אפן רויטן זייד פונם באַלאַטל — יענערס, וואָס איז געשטאַנען אין פענצטער. ער איז געשטאַנען אף די קנעכלעך אזוי לאַנג, ביז זי האָט זיך אָפגעקערט און איז אוועק אין דער טיף פון צימער.

און ווען זי איז פאַרהוילן געוואָרן פון אויג, איז ער טייקעף אופגעשפרונגען אף די פיס, האָט אָנגע- כאַפט פון דער ערד די האלאבליעס, איז, ווי אַ פויגל, דורכגעפלייגן דעם הויף, איז פון טויער ארויס און אלץ ווייטער, ווייטער געלאָפן — דאָס מאָל שוין קלאָר וויסנדיק, וואוהין און נאָך וואָס ער לויפט, דאָס ער- שטע מאָל אליין אף זיין ווילן באַלעבאַס.

— דערוואך! דערוואך! — האָבן געשריען אין אים טויזנטער קלאנגלאָזע קוילעס פון זיינע טרויעריקע פאַרגיינגער, וואָס זיינען שוין צעפוילט געוואָרן אין אַט דער קנעכטישער ערד.

— גיי אוועק פון אַט דער וועלט, וואו פון אייביק אָן שטייט מיט פעסטן פוס דער זיגער אפן האלז פון דעם באזיגטן.

דער ריקשא האָט געוואוסט, וואו סע וואוינט דער אינדוס, וואָס איז מיט אַ שאַ צוריק דאָ פאַרבייגעגאַן מיט דער שלאנג אין קאָרב. דער אינדוס האָט געוואוינט אין א פרוכט-קלייט. דער אינדוס האָט אופמערקזאם באטראכט דעם ווילדן אויסזען פון דעם גאסן צעהיצטן ריקשא. אין דער האנט האָט דער ריקשא געהאלטן

דאָס גאַלדענע רענדל, וועלכן ער האָט נאָך לויפנדיק ארויסגענומען. און דאָס רענדל האָט זיינס געפויעלט: דער ריקשא איז ארויסגעשפרונגען פונם אינדוס מיט אַ היבשן ציגארן-שאכטל, אין וועלכן עפעס האָט זיך געשלאָגן, געדרייט זיך, געקלאפט אין דעקל מיט שטייפע רינגען און געשורשעט.

צו וואָס האָט ער מיט זיך פארנומען דאָס קא-ליאסקעלע?

און ער האָט עס דאָך מיטגענומען — און איז מיט שטארקן יאָג אוועקגעפלויגן צום ברעג אָקעאַן. צו-געלאָפן ביז צום ברעג, האָט דער ריקשא צום לעצטן מאָל אַ וואָרף געטון פון זיך די האַלאַבליעס, וואָס אין זיי האָט דאָס לעפן אים איינגעשפאנט פרי, נאָר ניט אף לאנג, און ער האָט זיך אנידערגעזעצט, שוין ניט אף דער ערד, נאָר אף א באנק, פריי, ווי אן איי-ראַפֿיער.

אָפּצאלנדיק דעם אינדוס אַ פונט א גאנצן, האָט ער זיך געהייסן געבן די סאמע גיפטיקע. און זי איז עמעס געווען קליין, דאָך אויסערגע-וויינלעך שטאַרק און בייז, באזונדערס נאָך דעם, אז מע האָט זי געפלאָגט אַ צייט אינם הילצערנעם קעסטל.

זי האָט, אָנגעשטריינגט, ווי א שטאַלענע, זיך גע-דרייט, געשפאַרט און געקלאפט אין דעקל. און ער האָט שנעל צעפונדן דעם שנירל. כאַטש ווער ווייס, ווי אזוי אינדערעמעסן ער האָט עס אָפּגעטון?

מיט זיכערע אָדער מיט ציטערנדיקע הענט?

שנעל, דרייסט אָדער ניין?

צי האָט ער לאנג פאר דעם געקוקט אפן רוישן-

דיקן טונקעלן אָקעאַן?

צי האָט ער הינטיש א שטשירע געטון די ציין

אף דער רעזידענטן-שטאַט, אף דעם רייכן האָטעל,

וואָס לויכט זיך אין דער ווייט?

מיסטאַמע האָט ער געעפנט דאָס קעסטל מיט-

אמאָל און האָט פעסט אנידערגעלייגט זיין לינקע

האנט אף די, ווי טויט לייב, אייז-קאלטע ספראנדזינעס

פון שלאנגס גוף.

ער האָט א בייס געקראָגן אין דער דלאַנידריי מאָל.

און דער בייס ברענט — נישט איבערצוטראַגן. ער

איז געגליכן צו א זעץ פון אן עלעקטרישן שטראָם

און שטעכט דורך דעם מענטשנס גאַנצן קערפער מיט

שוידערלעכן ווייטיק, מיט אזעלכע יעסורים, אז אפילע

מאלפעס פארגייען זיך פון זיי אין יעלאַלעס, קינדערשע,

ליידנשאַפטלעכע, פול מיט פארצווייפלטן געבעט.

דער ריקשא האָט ניט געשריגן, האָט ניט גע-

וויינט: ער האָט צו גוט געוואוסט אף וואָס ער גייט.

נאָר אז ער האָט דערפילט אָט דעם פייערדיקן

זעץ, האָט ער, ווי א ראָד, זיך איבערגעדרייט אף דער

באַנק, און דאָס קעסטל איז אָפגעפלויגן פון אים אין

אַ זייט.

און נאָכדעם האָט זיך פאר אים צעעפנט אַ פינצ-

טערניש אָן אַ ברעג, און אלץ האָט זיך גענומען

טראָגן פאר זיינע אויגן ערגעץ אין דער קריים, אין

דער הייך: דער אַקעאן און די שטערן, און די פיי-
ערן פון האַטעל, דער גערויש פון אַקעאן האַט זיך
אים א גאָס געטון אין קאָפּ אריין און מיטאמאָל זיך
אַפגעריסן. זיין קערפער האַט זיך אויסגעגלייכט אפן
זאמד, האַט אַנגענומען א רואיקן און שיינעם אויסזען.
ריקשא נומער זיבן האַט זיך געפעלט.

פיער מיר

א נעגער־מיידל

סאַמבאַ טאַראָרע, געוועזענער סענעגאלישער שי-
 סער, און איצטער פּאָליציאנט אין דער שטאַט באַקע.
 הויפטשטאַט פון דאָרעם-גוויניע, פראַנצויזישער קאָ-
 לאַניע, איז געוויינט געווען צו שלאָפן באַנאכט אפן
 ברעג, אפן ווייכן זאמד, אונטער דעם גופערנאַטערס
 טעראַסע. איינמאָל האָט ער זיך אופגעכאַפט אביסל
 פריער מיט אן אומקלאָר געפיל, אז עפעס איז אומ-
 געהעריקס געשען. די זון איז נאָך ניט אופגעשטאַנען.
 די רעכטע האנט סאַמבאַס, וואָס מיט איר האָט ער
 בעאייסן שלאָף די אויגן צוגעדעקט, קעדיי צו פאר-
 היטן זיי פון די גיפטן, וואָס גיסן זיך פון דער לע-
 וואַנע, איז אנידערגעפאלן אפן ווייכן גראווי.

אין דערזעלביקער רעגע האָט זיך דערהערט אַ
 מאַדנער שאַרפער גערויש, און דער בלייך-גרינער
 באַדן ארום דעם נעגער האָט ווי אופגעלעבט און
 גענומען רירן זיך: דאָס האָבן זיך געלאָזט לויפן איי-
 בערגעשראַקענע קראַפן. טויזנטער נאכט-קראַפן פון
 מאירעוו-אפריקאנישן ברעג. זיי האָבן אייליק און
 לעפיש זיך געבאַרבלט אין איין גרויסער העסלעכער
 מאסע, ארויסלאָזנדיק א מין פייף, א קאַסדיקן און
 צעטומלטן.

אָבער ניט מיט די קראַפּן איז דאָס „ניט געהעריקע“
 געשען. סאַמבאַ טאַראָרע האָט גוט געקאָנט אָט די
 עקלדיקע באַשעפּענישן, ער האָט פאַר זיי ניט מוירע
 געהאַט. נאָר אין יענער זייט, וואו ס׳איז געווען דער
 גאָרטן פון „מוסיע“, צאָלקאַמער - דירעקטער, האָט
 עמעץ געוויינט, עמעץ גאָר א קליינינקער, גאָר
 אַ שוואַכניקער, — דאָס האָט מען געהערט נאָכן
 קאָל, וואָס איז געווען אזא דינינקס, א זיך באַקלאָגנ-
 דיקס, עמעץ האָט געוויינט, ווייל אים האָט ווי
 געטון!

דענסטמאָל האָט סאַמבאַ זיך דערמאַנט, אז זיין
 כויוו איז אכטונג צו געבן אף דער אָרדענונג אין
 דער שטאָט באַקע, ער איז אופגעשטאַנען און אוועק
 א קוק געבן, וואָס איז דאָרטן.

לעם גרויסן ביניען פון דער צאָלקאַמער, צופיסנס
 דעם מאַנגאַפּוים איז אף די קני געזעסן א קליין
 נעגער - מיידעלע און האָט געקרעכצט. זי איז ניט
 אלט געווען אפילע קיין ניין יאָר. פון אירע אויסגע-
 צויגענע יעלאָלעס האָבן די כוליעס אף איר רוקן,
 נידעריקער פונם איינגעפויגענעם קאַפּ, געציטערט
 אף דער שוואַרצער הויט, ווי אן אייזערן קייטעלע
 אף א בלאָק.

— ניין גוט? — האָט אַ פּרעג געטון טאַראָרע.
 זי האָט אויסגעקערעוועט דעם קאַפּ, און ער האָט
 זי דערקענט. דאָס איז געווען סאַרא, א קליין נעגער-
 מיידעלע, וואָס אן איינגליש יעסוימיס-הויז אין פריי-
 טאָן האָט עס אָפּגעגעבן דער מאדאם אָגע, דעם צאָל-

קאמער-דירעקטערס ווייב. זי האָט מיט אויסדרוק פון
שוידער אָפגעענטפערט:

— ניין, ניין גוט! ניין גוט, יאָ שטאַרב!

און דאָס שוואַרצע ברעקל, מיט אן אויסזען פון
א לעבעדיק פאַרוואַנדעט ליאלקעלע, האָט זיך קאָם
געשטעלט אָף די פיס און האָט אים באַוווּזן אירע
לענדן. דער שמאָלער פאַס פון גוויניער ליי וונט,
וואָס האָט זיך אַראָפּגעלאָזט פון איר דינער טאַליע.
האָט נאָר אָף דער העלפט זיי פאַרדעקט, און איבער
די אָרעמע מאָגערע גלידער ביז צו די שטאַרצנדיקע
קני, ביז צו די פוילעטע שינביינער, זיינען אַראָפּגע-
רונען צוויי שטרעמעלעך בלוט, צוויי שרעקלעכע
שטרעמעלעך מיט האַלבפאַרטריקנט בלוט.

סאַמבא האָט פאַרשטאַנען. ער האָט גענומען אַ
שטיין, איז צוגעגאַן צו דער פאַרשלאָסענער טיר פון
דער צאָלקאַמער-געביידע און האָט גענומען קלאַפּן
אין די לאַדן. אָף דער וועראַנדע פון ערשטן שטאָק
האָט זיך באַוווּזן הער אַגע, א פולער, א פאַרשלאָפּע-
נער, אין ברייטע פאַנטאַלאַנעס, אין א כאַלאַט פון
ראַזן בייולשטאַף, און פון הינטער זיין רוקן האָט
ארויסגעקוקט מאַדאַם אַגע, א פאַרוויקלטע אין לייכטן
ווייסן טול. אירע האָר זיינען געווען גראָוו, נאָר דאָס
פאַנעם האָט אויסגעזען יונג, די אויגן אָף דעם עטוואָס
צו פעטן פאַנעם האָבן געקוקט מיט לויטערער ווערדע
און מיט ווייכקייט, אָף דער פרוסט האָט דורך דעם
לייכטן שטאָף געגלאַנצט אַ גאַלדענער ציילעם, פּיין
ווי א פּראָש. מאַדאַם אַגע איז באַרימט געווען מיט

איר וואוילגלויביקייט, זעלטענער גוטסקייט און שאר-
פער אָפּנהאַרציקייט, וועלכע האָט איר פארשאפט ניט
ווינציק סאָנים צווישן דער אָרטיקער אדמיניסטרא-
ציע.

„די שוועסטער פון די שווארצע“ — אזוי האָט
געהייסן מאדאם אָגע אין די סאלאָנען פון אירע סאָ-
נימס פרויען, וואו אין די אָוונטן פלעגן זיך געוויינ-
לעך צונויפקומען די ווייסע הערשער, געטריבן פון
לאנגווייל און עלנט.

מאדאם און הער אָגע האָבן אויסגעזען שטארק
צעטראָגן. מאדאם אָגע האָט אין אופרעגונג צוגעהאלטן
די קלייד אין דעם אָרט, וואו דאָס הארץ קלאפט,
הער אָגע האָט שווער געאַטעמט.

— קליין סארא שלאָגן-ברעכן — האָט קורץ מיט
א רואיקן קאָל סאמבא געזאָגט.

— וואָס? — האָט אויסגעשריגן הער אָגע.

— קליין סארא שלאָגן-ברעכן — האָט ראמבא טא-

ראָרע איבערגעכאזערט.

— וואָס רעדט ער? — האָט געפרעגט מאדאם אָגע.

וואָס האָט נאָך ניט גוט פארשטאנען דעם פראַנצויז-
זיש-סענעגאַלישן ארט ריידן.

— ער זאָגט — האָט דערקלערט דער בלייך-גע-

וואָרענער הער אָגע, אז מ'האָט סאראן פארגוואל-
טיקט.

און, געווענדט צו סאמבא טאראָרע, האָט ער צו-
געגעבן:

— גיי רוף דעם הער טובאָ.

טובא איז געווען דער פאליציי־קאמיסאר. סאמבא
האָט זיך א שטעל געטון אין פּרונט. אָפּגעגעבן „קאָ-
וועד“, ווי א וויסער סאָלדאט, אין איז אוועק מיט
געמאָסטענע טריט.

מאדאם אָגע האָט ארומגענומען סאראן און זי אָפּ-
געפירט צו זיך אין צימער. זי האָט צו איר געזאָגט:
— מיין קינד, מיין אָרעם קינד, סיטוט דיר
שטארק וויי?

סארא האָט זיך געלאזט ארומנעמען פון אָט דער
פולער, איינגענעם שמעקנדיקער פרוי. זי איז צוגעפאלן
צו איר מיטן ווייפולן פענעמל, וואָס איז נאס געווען
פון טרערן, און אירע אויגן, ברוינע, וואונדער־שיינע
אויגן פון אַ קליין אומשולדיק כאיעלע, וואָס מע פיי-
ניקט עס ניט צו וויסן פארוואָס, פארווען, זיינען פול
געוואָרן מיט געפעסטעטער צארטקייט. זי האָט גערופן:
— מאַמאַ! אַ, מאַמאַ, מאַמאַ!

אָט דאָס וואָרט קלינגט אלציינס קימאט אף
אלע שפראַכן פון גאָר דער וועלט. סע ווערט גע-
בוירן אליין פון זיך אין יענעם עלטער, ווען דאָס
קליינע קינד הייבט אָן פילן אף זיינע הייסע יאסלעס
דעם שניט פון די ערשטע ציינדלעך. ס׳איז א געשריי
פון ווייטיק, וואָס ווען די מוטער דערהערט אים,
קומט זי צו לויפן. און די קינדער זאָגן שוין נאָכדעם
„מאמא“ אלעמאָל, ווען זיי ווילן זי רופן.

ערשט, ווען דאָס קליינע נעגער־מיידעלע האָט
אופגעהערט וויינען, האָבן זיך טרערן באוויזן אף די
אויגן פון דער איידעלער מאדאם אָגע.

סארא איז אנשלאָפן געוואָרן. אז זי האָט זיך אופֿ-
געכאפט, האָט זי באַ זיך צוקאָפּנס דערזען אַ ווייסן
מונדיר מיט גאַלדענע קנעפּ, וואָס איז געלעגן שטייף
אַנגעצויגן ארום אַ גרויסן בויך, און אַ פּאָר שוואַרצע
וואַנצעס, וואָס האָבן זיך געהוידעט פון דונערנדיקע
רייד. זי האָט אַ געשריי געטון.

— האָב קיין מוירע ניט — האָט געזאָגט מאדאם
אַגע — ס'איז דער פּאָליציי־קאָמיסאַר, ער איז דאָ פאר
דיין נוצן וועגן.

הער טובא, פּאָליציי־קאָמיסאַר, האָט אויסגעשריגן:
— אדאָ מענאָוול! ווער איז ער דער אויסוואַרף?
זאָג, מיין ברעקעלע, האָסט אים געזען?

נאָר סארא האָט אַרומגעכאפט מיט די הענט דעם
האלז פון מאדאם אַגע אין האָט ווידער אַנגעהויבן
יאַמערן און ניט געענטפערט.

— נו — האָט ווייטער גערעדט דער פּאָליציי־קאָ-
מיסאַר — ס'איז געווען אַ נעגער, א? עמעץ פון זיי,
פון די ברודיקע נעגערס?

ער האָט אַריינגענומען אירע ביידע הענטלעך אין
זיין איין האנט. מיט דער צווייטער האָט ער אונטערגע-
הויבן איר קאָפּ, צווינגענדיק זי צו קוקן אָף אים. דאָס מאַך
געווען שוואַרצע פענעמל איז בלייך געוואָרן פאר שרעק.
— האָסט אים ניט דערקענט, האָסט אים ניט
דערקענט?

ניט אימשטאַנד אַפּצורייסן איר בליק פון אָט די
מוירעדיקע אויגן, האָט זי געגעבן אַ צייכן אָף ניין.
— איר שרעקט זי! — האָט געזאָגט מאדאם אַגע.

— זי וועט ניט אויסזאגן. — האָט געענטפערט דער
קאַמיסאַר — איך קען זיי, אלע זיינען זיי אזויגע...
כאַיעס... נאָר איך וועל דערגיין. איך וועל דערגיין.
כיוועל אויספאַרשן די זאך!

די באַרויאַקטע מאַדאַם אָגע האָט העפלעך פאַר-
געלייגט דעם פאַרשטייער פון דער אַרטיקלער מאַכט
איבערצובייסן. זיצנדיק באַ דער באַלעפאַסטעס רעכט-
טער האַנט, האָט ער אַפגעגעבן איפּמערקזאַמקייט די
פיינע מאַיכאַהים מיט די זעלטענע וויינען. דאָס גאַנצע
עכצימער האָט געראשט מיט זיינע העלדן-מאַיסיס:
אײם האָט די שטאַט געהאַט צו דאַנקען פאַר איר זיכער-
קייט און רײ אַ קאַלאָניאַלער אַרדען האָט געגלאַנצט
אײ זיין ברייטער פרוסט, אין ער האָט מיט גאַדלעס
אַפּט געליקט אײ אײם. ער האָט זיך צערעדט זייען
דער פאַרדאַרפֿנקייט פון די זעגערס.

— אייך די זייסע זיינען ניט אלערליין פון זינד. —
האַט מיט טרײַטיקן אייסיצען אַפגעזיפּצט מאַדאַם אָגע.
— די זייסען — האָט איבערגעפּרעגט הער טיפּאַ —
ניט שײן רעכנט אײ, אײ דער יעניקער אײ געווען אַ
זייסער... נאָר אײ יאָג אײך, אַ זייסער צו אַ שוואַרץ
צער — פאַר מיר, זײ פאַר אַ געטרייען דינער, אײ עס
אַלצינס. אײ געדיינק נאָר מײן פליכט! אײ מער
זאָוול! אײך נעם זיך טייקער צו דער אייספאַרשינג. פּינף
אײגער קיב אײך צו אײ מיט זייס.

ער אײ ענדלעך אייעק אופגעבראַכט אין פול מיט
צאַרן, וואָס אײ נאָכן רײכן איבערבייס נאָך דערהײ-
בענער געוואָרן.

נאָר סאראן האָט מען אין ערגעץ נישט געקאָנט גע-
פינען. ענדלעך האָט מען זי דערזען אפן דיל, צווישן
זינג-שטיל און דער וואנט. זי איז דאָרט געלעגן צו-
נויפגעדרייט אין א קניילכל, און האָט זיך, קענטיק,
געפילט ווי באשיצט אין א מין באהעלטעניש — אן
אַרעמע לעכערלעכע באהעלטעניש פון א שיצלאָז
כאיעלע, איר פאכעד איז, ווייזט אים, נאָך שטאַרקער
געוואָרן.

מאדאם אָגע האָט געזאָגט צום מאָן:
— האָי מן איבער, איר פעט דין, אליין מיט איר.
זייען ער איז איינעק, האָט זי געטון דאָס, וואָס
דער באגער אירער האָט איר אינטערגעזאָגט — דער
באגער צו דערגיין. זי האָט גענומען דאָס קינד צו
זיך אפ די קני, אין סארא, דאָס בליין ווילד מיידעלע,
האָט ארוםגענומען מיט ביידע הענט איר ווייכן גע-
לעכלטן האלד, האָט זיך צוגעטוליעט מיטן קינבעקל
צו איר אקסל אין מיט די פיס ארוםגענומען די לענדן
פון דער פרוי, אין יועלכער זי האָט איצט געפילט
איר באשיצערן, ווילד אפ די ברעגן פון פאטאלא, וואו
זי איז געבוירן געוואָרן, טראָגן איז די מיטערס זיי
ערע קינדער.

דערנאָך האָט זי זיך געלאָזט אינוויקלען
אין א שיינעם שטאָף אוא, וואָס איז ענלעך צו א
וואלד: געלע און רייטע בלומען אפ א גרינעם פאָן.
גריין, ווי וואלד אין רעגן-צייט און ווען סארא האָט
ענדלעך איינגעוויליקט צו נעמען אין מויל א שטיקל
צוקער, האָט מאדאם אָגע פארשטאנען, אז זי האָט

שוין אופגעהערט מוירע צי האָבן דענסטמאל האָט
זי שטיל מיט ווייכן קאל געפרעגט:
— זאָג מיר, די ווייסט, ווער איז ער געווען יענער
באנאכט?

— מיין ווייס — האָט סארא געזאָגט — איז דו
איינ ווייס.

— איז קען איבן — האָט דימאט אין שרעק איז
בערגעפרעגט מאדאם אָגע.

— יא — האָט סארא איבערגעכאיערט — האָמען
דאנט, עט דא.

פאר די בעגערט ווינען אלע ווייסע, יאָס האָבן א
שטיל אדער פארנעמען אן אפשיידעלע האָגע קאמען
דאנט.

בא דער מאדאם אָגע האָט א בליק געטון א שרעק
דעכער שטאדן איז מאן ניט שוין איז מאן אד
סאפראטאט לאן איז אט דעם יידישן האָנד אלץ גע
מאָט וויין.

— זאָג מיר, ווער, זאָג ווער.

דאָס קאל בא מאדאם אָגע איז געשטיגן אין האָט
גענימען קלינגען האָרט, אין סארא האָט יודער אָנ
געקויפן ציטערן אין האָט גארניט געענטפערט. מא
דאם אָגע האָט זיך געצויאנגען צידיק ווייכער מאָן
איז קאל.

— איז בין דאָך מיט דירן קיינער וועט דיר גאר
ניט טון, וויפאלד איך בין מיט דיר.
מיר וועלן אים באשטראַפן, באשטראַפן... יאָנאָר,
ווער, ווער איז ער געווען!

סארא האָט אָנגעוויזן אפן אָרט באַם עסיטיש און
געזאָגט:

— זײַך דאָרט, דו—דא, ער—דאָרט, עס, אָן דאָרט.
— דער פּאָליצײִ-קאָמיסאַר! — האָט אויסגעשריגן
מאדאַם אגע געפּלעפט.

— יאָ— האָט סארא זיך אָנגערופּן.
אין אזוי ווי קיין שום בײַז איז נאָך אירע רײד
נישט געשען, אין דער פּאָליצײִ-קאָמיסאַר איז ניט גע-
קומען צו מײַמעסן און אופּעסן זי באלד אפן אָרט.
האָט זי ווידער גענומען סמאָקען איר צוקער.
הער טובאַ, פּאָליצײִ-קאָמיסאַר פּון דער שטאָט
באָקע, איז געקומען פינף אזויגער, פּונקט ווי ער
האָט צוגעזאָגט. פּון זײַן שטערן, ווי געוויינלעך בא-
א מענטשן, וואָס האָט זיך שטאַרק אָנגעהאַרעניעט,
איז געדינען שווייס. נאָך אים איז נאַכגעגאַן סאַמבאַ
טאַראָרע מיט באַדויעטע פּיס, נאָר אין א פאַרשפּי-
לעטן בלויען מונדיר, ווייל ער האָט זיך דאָר געפינען
באַם אויספירן זײַנע דינסט־פּליכטן.

— כײַן גאָרניט ניט דערגאַן — האָט געמאָלדן
הער טובאַ—נאָר כײַנעל דערגיין. אָט אַכאַיע אַנעגער,
אָט אַ כאַיע! צו קאַליעטשן א קינד, אַ קליין שוואַך
קינד! כײַנעל אים פאַקן, כײַמו אים פאַקן אין בײַנז
גען צו אייך מיט געבונדענע הענט אין פּיס, אזא
מענאוויל!

— דאָס קינד זאָגט, אז דאָס זײַט איר געווען! —
האָט מאדאַם אַגע אויסגעשעפּטשעט קאָם צו
הערן.

באם פאליציי קאמיסאר האָט זיך דאָס פאנעם פאר-
ענדערט, ער איז בלייב געוואָרן, זיינע וואָנצעס האָבן
זיך גענומען טרייסלען.

— זי האָט עס געזאָגט, זי האָט עס געזאָגט! —
האָט ער געשאַמלט.

ער איז אָבער געווען א מאנסבל. ער איז געווען
א ווייסער מאנסבל. דער מאמענט פון שוואכקייט האָט
געווערט ניט ליינגער פין א סעקינדע. נאָכדעם האָט
ער גאנץ וואיק אנערקענט דעם פאקט.

— גי, יא, איד, נו, איז וואָס א געגער-מידל!
פאראן פון יאָס צו מאכן א ווען.

אין ער איז אוועק מיט שטייפן יוערדיקן אייסזען:
א לעבעדיקע פעסטונג פון אַרדענינג אין זיכערקייט.
סאמבא טאראַרע האָט זיך אייסגעקערעוועט מאיסע
סאלדאט אין איז אוועק נאָך אים, איבערכאָוערנדיק
מיט דערעכערען זיין עכאָ — „קליין סארא שלאָגן
ברעכן יאָס ריידן“

הער אַגע האָט געסאפעט א מיניט, פאַרזאָרגט פון
מאכטאייעס, דערנאָך געזאָגט צום ווייב:

— פאָלג מיך, גלייכער קיינעם נישט דערציילן.
מאדאם אַגע האָט פאַרזאָרנט די אויגן איפגעהויבן.
— צום באדויערן, מײן פריינד, פארשטיי איך גוט,
אז צווישן אינז מוז זי בלייבן אָט די טרויעריקע גע-
שיכטע, גאָט וועט שײן באשטראַפן אָט דעם שלעכטן
מענטשן!

אין עמעס, די געשיכטע מיט דער קליינער סארא
איז פאַרבליבן אַף שטענדיק פאַרשלאָסן אין א קייט

פון שווייגן; איין געשלאָסענע קייט: דער פאַרשטייער
פון גערעכטיקער מאכט, די „שוועסטער פון די שוואר-
צע“, מאַדאַם אָגע, און דער גוטמוטיקער פעמפיק,
הער אָגע, איר מאן.

מ. גאָרד

דעם בעגערס טויט

ער איז געלעגן אין שפיטאל אינגאנצן דריי טעג,
 נאָר שוין צום סאָף פונם ערשטן טאָג האָט מיט דזשאַן-
 סאָן דערפילט צו אָט דעם נעגער, וואָס קרעכצט אפן
 בעטל נומ. 8, אן עקל-געפיל נישט בייצוקומען.
 דער נעגער איז געווען א הויכער און שטארקער.
 ער האָט געהאט א שיין, מוטיק, טינקל פאַנעם. זיין
 נידעריקע שטים האָט געהודעט, ווי אַ גאַנג. ער איז
 געווען א טרעגער, און ווען מע האָט אים געבראכט
 צו פירן, איז נאך אַף אים געווען זיין בלויע ארבעט-
 העמה. ער איז געווען פאַרשמוציקט, סיהאט געשמעקט
 פון אים מיט שווייס פון שווערער מי, און הינטער
 זיין גארטל האט געשטעקט דער האַקן — די געצייג
 פון זיין מעלאַכע, ווייל געבראכט האט מען אים מיט
 א שאַרפן שלאק פון אפענדיציט גלייך פון דער אר-
 בעט אין די דאַקן.

— כידושים! אזא געוונטער יונג ווי איך, און פלור-
 צים גאר אזא מאַיסע — האט ער גוטמוטיק געפלאפלט
 אין דער צייט, ווען מיט דזשאנסאן — הינטער דער
 שירמע — האט אים אויסגעטון, ארומגעווישט מיט אַ
 שוואם און אנגעצויגן אַף אים אַ ריינע שפיטאלענע

נאכט־העמד. — דאס ערשטע מאָל אין לעבן קראַנק,
לעדי! איך זאָג אייך דעם דיינעם עמעס. פון געבוירן
טאג ניט געוואוסט גאר מיט וואס מע עסט דאס!
נאָר סע האַלט דאָך ניט שמאָל מיט מיר, לעדי? וואָס
זאָגט איר?

ער האָט זיך באַמיט צו זיין פּריינדלעך און ליב־
לעך, כאַטש דאָס פּאַנעם זיינס איז געווען בלייך, די
צײן האָבן געקלאַפט, און ער האָט, קענטיק, געליטן
און איז געווען שטארק דערשראָקן. מיט דזשאַנסאָן
האָט אַרויסגעשטאַמלט עפעס אַן ענטפּער און ווייטער
געאַרבעט.

— וואָס, מע לאָזט אַהער אָפּט אַריין געסט? —
האַט ער ווייטער גערעדט אין זיך געשטאַרקט א
שמייכל צו טון. — איך האָב, פאַרשטייט איר, אַ ווייבל
אינדערהיים... כּוואַלט זי אַזוי געוואַלט איצט זען
אז דו ווערסט קראַנק, ווערסטו באַלד, יו אַ קליין
קינד, ס'גיט דיך אַ צי צו דער מאַמעלען, אדער צי
ווייבל דיינעם... וואָס, ניט אַזוי, מיט?

— יאָ — האָט געזאָגט מיט דזשאַנסאָן — איצט הייבט
זיך אָרף, זעצט זיך אָף אַ מינוט, איך וועל אייך אַריפֿ־
נעמען די העמד איבערן קאַפּ.

ער האָט זיך שווער אָפּגעהויבן — מיט איר הילף —
און, ניט אַראָפּגעמענדיק פון איר זיינע קאַרע האַר־
ציקע אויגן, האָט ער אלץ ווייטער געפּלוידערט מיט
אַ קלוימערשט פּריילעכן קאַל:

— די קראַנקייט מיינע איז דאָך ניט אזאַ ביטערע?
ניט זייער פּיל שטאַרבן פון איר? אכּוּצדעם זיינען דאָ

פאראן גוטע דאקטוירים. די יאטן אונזערע האָבן טאקע
געזאָגט: שטאַט, האָבן זיי געזאָגט, צאָלט פאַר דיר,
און דאָרטן וועט מען אפּ דיר גוט אכטונג געבן.
— איר דארפט גוט שווען מיט אויפֿיל פראַגן. —
האַט מיט דזשאַנסאָן באַמערקט.

— נעמט גוט פאַר אימגוט — האָט ער גיטמיטיק
געענטפערט, ברייט שמיכלענדיק מיט זיינע ווייסע
ציין. — איך בין גאָר ניי אַ קליין קינד... אין איר זייט
אזא וואַילע, אַ גוטע אַיאַ גיבינקע, האָב איר מיר
געזאָגט, אַט יעדל איך זי אויספֿרעגן.

דאָס פאַנעם באַ מיט דזשאַנסאָן איז געוואָרן קאלט
אין שטרינג, מיט גערעדט קיין וואָרט, האָט זי פאַרנימען
די שירמע אין זיך אויפֿגעקערט צו איר טישע אין
ער צימער.

עַר האָט זי באַליידיקט, מיט דזשאַנסאָן איז געווען
אַ שטייף געפאַרט אמערוואַניש מיידל פֿון אַ ~~איר~~
ניינצן אַ טויערלייביקע און אַ דיקע, דאָס קלייד, האָט
געדיקט, פלאצט אפּ איר באַלד, אין די פאַנטאַפֿל פֿלעג
זי אויסטרעטן אויף גיך, און דער שפּיטאַל פֿלעג גיט
פאַוויין צו באַזאָרגן זי מיט שיכטוואַרג, ס'איז געגאַנגן
גען דאָס צווייטע יאָר פֿון איר לערען זי איז אַהער
אַנגעקומען פֿון אַ הויכשול, איר היים איז געווען אַ
קליינע שטאַט אין שטאַט מיין, זי איז געווען נאַאִווי,
זונג, פֿריילעך, גוט האַרציק און גראַבלעך, ווי אַ געז
זונט דאָרפֿיש מיידל, קיין שום שטימונגען איז גיט
געווען צו מערקן אפּ איר געזונטן, ראָזן, קיילעכדיקן
פאַנעם.

בא אלע שרעקן אינם אומזיסטן שטאָטישן שפיטאָל
פלעג זי טאָמיד בלייבן רואיק און זיכער, ווי א גע-
ניטע מוטער.

זי האָט געקאָנט געפינען אַן א שיר גע-
לעגנהייטן פאר פריילעכן געלעכטער און האָט ליב
געהאט פון גאַנצן האַרצן אַ לאַך צי טון, ווען עמען
פון אירע באַליבטע פאציענטן פלעג איר אריינזאָגן
א וויציק ווערטל, פלעג איבערן גאַנצן שפיטאָל זיך
צעהילכן איר פריילעכער געלעכטער, זי זייטן אירע
האַבן זיך געוויגט, די גלאַנצנדיקע באַקן האַבן זיך
געטרייטלט אין געטאַנצט, בילדנדיק צוויי מעשונע-
דיקע קינדערשע קיין גריבעלעך, וואָס האַבן זי ענלעך
געמאַכט אַף א געשוואַלענעם מאַלעך.

דאָס איז געווען א גליקלעכע באַשעפעניש, די
גאַנצע שמוציקע אַרבעט פון א שפיטאָלייזערן פלעג
זי אַפטן אַן קיין שום טאַינעס אין וואַרטשערזייען.
טויט, שמוץ אין קראַנקייטן זיינען פאר איר געוואָרן
אַ נאַטירלעכע דערשיינינג אין שפיטאָל איז געלעגן
אַן אומגליקלעכער גרעק, א שווערער, מיט איינגע-
גראַפענע, אומעטיקע אייגן — ער האָט געהאַט סיפּי-
ליס; ס'איז אויך געווען א הויכער היסישער פאבריק-
אַרבעטער, וואָס איז געשטאַרבן, ווייל ס'איז אים גע-
ליימט געוואָרן א קינבאַק; ס'זיינען געווען נאָך שרעק-
לעכע פאלן — ארום אלע איז זי געגאַנגען מיט אַ
שמיכל, אָבער די פאַמיליאַרישקייט פון אַט דעם
נעגער האָט זי באַליידיקט, ס'איז ניט קיין קלייניקייט —
ער האָט זי אַנגערופן „לייניקע“!

ווי נאָר זי איז אָפגעגאָן פון פעט, איז דער שמייכל
פארשוואונדן פון נעגערס פאָנעם, ער האָט גענומען באַ-
טראַכטן דעם שפיטאַל מיט אימריאליע אויגן, אויס-
פאַרשנדיק יעדע קלייניקייט, פינקט ווי דאָס וואַלט
געווען א טורמע, פיננאָנען סייעט אויסלימען צו
אנטלויפן סאפּקאדסאָפּ.

בא בידע זייטן פון לאנגען צימער, יאָס זיין דיל
איז אויסגעפעט געווען מיט א קאפּרוק, זיינען גע-
שטאנען צען געלעגערס, אין אַ יעדן פון אַט די
בלענדווייסע געלעגערס איז געלעגן א בלאַסער
מענטש, ער ביי האָבן ציין כאלאים געגעסן באראַנצן
אין שטיל געשטייעסט, א יונגער איטאַליענער מיט אַ
פאַרבינדענעם האָפּ האָט אריינגעקירט אין אַ הומאַ-
ריסטישער ביהלאַגע צו א יונטיר צייטינג, אַן אלטער
מאַן מיט א שטריינגען יאפּרען געלן פאָנעם אין זייל
בערגע האָר איז איינגעשלאָפּן, אין זיין יום כראפּען
האָט זיך געלאַט הערן איבערן גאַנצן צימער, די ווי
צערן האָט זיך אימגעדרעט צו איר טישל אין זיידער
גענימען זייענען דאָס בוך, העדע פאָסן זינענשיין
האַבן זיך געגאָסן דורך די גרויסע פענצטער אין באַ-
גילדט די גרויסע יוענט אין די געשטריקטע קאַלדערעס.
אַלץ איז געווען פרודלעך, דאָס אבער האָט דעם
נעגער נישט געטרייסט, ער איז געווען אַף דער וואַך
אין געשפירט עפעס נישט גיטס, ביצדעם האָט געמאַ-
טערט אַ שווערער ווייטיק, פּלוצים איז ער אופגע-
שפרונגען— דער רויטישער מיטן פּוילנדיקן קינפאַק
האָט פאַרצווייפלט זיך צעיאמערט אין היץ אין גע-

פרואווט ארויסצושפרינגען פון בעט. די איבעריקע
קראנקע האבן זיך קימאט ניט אומגעקוקט אף אזא
געוויינלעכן ראש. מיט דזשאַנסאן האט זיך אופגע-
הויבן פויל און איינגעלייגט דעם הויכן אויסגעדארטן
רוס צוריק אין בעט. ער האט געשאלטן און געשפיגן,
ווי אַ מעשוגענער, נאר זי האט אים רואיק איינגעשטילט.
זיינע איינגעגראפענע אויגן האבן געברענט מיט
מעשוגאַס, זיין פאנעם איז געווען בייז, גראב און
אומגעגאלט, נאר זי האט פאר אים ניט מוירע געהאַט.
זי האט אים בארואיקט.

דער נעגער איז פאַרציטערט געווארן פון אט די
יעלאלעס און האט דערפילט, אַז דער סאַם פון טויט
צעברענט זיך אין זיין לייב מיט שאַרפן פלאַם. ער
איז דא אין דער וואוינונג פון טויט. ער האט זיך אריינג-
געכאַפט אין אַ פאסטקע. אין דער נאז האט אים אַ
זעץ געטון דער כאלאַשעסדיקער רייעך פון יאָדאָ-
פאַרם, און ער האט גענימען ציטערן, ווי גרויס ער איז,
זעענדיק דאס פאנעם פונם טויט ארום און ארום. ער
וועט אויך שטאַרבן. ער האט געוואלט שרייען, ווי
יענער רוסישער, נאר אנשטאט דעם האט ער שטיל
אַ רוף געטון:

— מע קאן קריגן אַ גלעזל וואַסער, מיס?
די יונגע זיצערן האט זיך אופגעהויבן מיד, מיט אַ
לייכטן ווארטשען און אים צוגעטראגן אַ גלאז קאַלטע
וואַסער. זי האָט עס אוועקגעשטעלט אפן טישל לעם
בעט און געוואלט זיך אומקערן אף איר ארט. פלוצים
האט דער נעגער זי אנגעכאַפט באַ דער האַנט. זי

האט ארויסגעריסן די האנט, פֿאַרכידעשט פֿון אַזאַ
מין האָזע.

— וואס איז? — האט זי האַרט אַ פֿרעג געטון.
ער האט ווידער געזוכט איר האַנט, — אַ טמימעס־
דיקער, א פֿאשעטער, אַ צוטרוילעכער, ווי אַ קינד.
— איך בין ניט זייער קראַנק? זאגט, מ־אַאַם, איך
בין דאך קיינמאל קראַנק ניט געווען, ס׳איז אַזאַ נייס
פֿאַר מיר. יא, לעדי, איך בין ווי ערשט געבוירן, — און
ער האט געפרוואוט אַ לאַך טון.

מיס דזשאַנסאן איז אפגעגאן פֿון בעט, האט אנגע־
ברויגעזט איר נאז און גוטמוטיק פֿאנעם און שטריינג
אַ קוק געטון אָף אים.

— אויב איר ווילט, איך זאל ארומגיין ארום אייך, טא
האַלט איין די הענט. פֿארגעדיינקט עס.
— יא. מ־אַאַם, — האט ער ניכנעדיק געזאגט, — און
ווען מאַכט מען מיר די אפּעראַציע?
— מאַרגן.

— איר וועט זיין דארט, בעאייס מ׳וועט מיך
שניידן? — האט ער געפרעגט, פֿרואוונדיק צעלאַכן זיך.
— ניין, דארט וועט זיין אן אנדער זיצערן, — האַט
זי אומגערן דורכגעזייט דעם ענטפער.

— זיי וועלן צעשניידן און וועלן ארויסנעמען מיין
„פענדיציט“, א? וועלן אים, אַוואַדע, אָף דער אויס־
שטעלונג אַוועקשיקן... נו, מיילע!

מיס דזשאַנסאן האט זיך אומגעדרייט צו אים מיטן
רוקן, זי איז גאר קיין פֿאלן ניט געווען צו שטיין דא
און אויסהערן אט די רייד מיט זייער דורכזיכטיקן

פאמיליארישן מיין. דער נעגער האט טרויעריק נאכ־
געקוקט. קעגן א האלבער שא האט ער געקרעכצט
און געדרייט זיך, נאכדעם זיינען די ווייטיקן געווארן
אומדערטרעגלעך, ער האט דערפילט אזא ווילדן פא־
כעד, אז ער האט זיך שיר ניט צעשריגן.

— זיצערן, מיס — האט ער געקרעכצט — זייט אזוי
גוט, גייט צו מיר צו!
זי איז צוגעגאן.

— וואס דארפט איר ווידער?

— ס'איז מיר קאלט אין די פיס, זיי זיינען אינ־
גאנצן געפרוירן.

— איר זייט גענוג איינגעדעקט, — פונדעסטוועגן
האט זי אף אים ראכמאנעס געהאט אין געבראכט אים
א ווארעם־האלטער.

ס'איז ניט אריבער קיין צוואנציק מינוט, און ער
האט דערפילט א נייעם שלאק. ער האט זי ווידער צו־
גערופן און געבעטן קאלטע וואסער. אין דעם מאָ־
מענט, ווען זי האט דערלאנגט די גלאָז וואסער, האט
ער ווידער געפרוואווט אַנכאַפן איר האַנט. מיס
דזשאַנסאָן איז געווען אויסער זיך פאַר קאַס. נאָכדעם
האָט ער גענומען רופן זי אלע פינף מינוט און יעדער
מאָל געפרוואווט שטילערהייט אָנעמען זי באַ דער
האַנט. זי איז אריינגעפאלן אין אזא פאַרצווייפלונג,
איז אזוי נערווייאיש געוואָרן, אז זי האָט זיך אפילע
באַקלאָגט פאַר דער עלטערער, ווען יענע, אַ הויכע
א סטאטעטשנע דאַמע, האָט געמאַכט איר אַמט־גאַנג
איבערן שפיטאַל.

— גאָט מײנער, מיט אַדאַמס, איך בין גרייט איי
בערצוטראַגן, וואָס איר ווילט, נאָר נישט דאָס! כײַהאַב
גאַרנישט געוואוסט, אַז די נעגערס זײנען אזוי מעשוּגע-
לאָהעט נאָך ווייסע פרויען, כאָטש עפעס האָב איך
דערפון אמאָל געהערט, אַ גאַנצן טאָג נאָר ער זוכט
אַנצוכאַפן מיך פאַר אַ האַנט, ווען איך גײ צו אים צו.
די עלטערע איז אוועק ארום קעדיי אויסצושטראַפן
דעם נעגער, נאָר מיט אים איז ווידער געווען שלעכט.
ער האָט ווילד געדרייט מיט די אויגן און געוואָרפן
מיטן קאַפּ, ווי אַ שיקערער, און נאָכאַנאַנד גע-
פרעפלט:

— ליזוי, ליזוי! איך וויל, אַז ליזוי זאָל זיצן מיט
מיר! איך וויל ליזוי, מיין ליזוי!

— מאַכט דערפון ניט קיין וועזן, ערגערט זיך ניט,
— האָט די עלטערע באַרואיקט די זיצערן — באַ אונז
מאכן זיך אמאָל אַזוינע כאַלאַים, האלט זיך קאַלט און
מיט ווערדע. דאָס וועט אַף אים מאַכן אַ רוישעם און
ער וועט אופהערן צושטיין צו אייך.

אף מאַרגן איז דעם נעגער נאָך ערגער געוואָרן,
און ער האָט לאַכלוטן ניט געוואָלט באַמערקן די
אַנשטריינגונגען פון מיט דזשאַנסאָן צו האַלטן זיך
מיט ווערדע; מע האָט אים אָפּערירט עלף אַ זייגער,
און ווען ער איז צו זיך געקומען נאָכן עפיר, האָט
ער נאָך אָפטער גענומען פאָדערן זי צו זיך, באַמיענ-
דיק זיך יעדער מאָל אַנצוכאַפן זי פאַר אַ האַנט.

דאָ איז זי שוין גאָר ארויס פון די קיילים. זי האָט
אים שאַרף אָפּגעשטויסן עטלעכע מאָל, דער דאָקטער

האָט אָבער געהייסן גוט אַכטונג געבן אָף אים, ווייל דער כוילע איז געווען אין אַ שווערן צושטאַנד. אָבער איר שטענדיקע רואיקייט זינגאַנצן אוועק, זי האָט אזוי אָפן אַרויסגעווייזן אַפּרע- גונג, אַז די איבעריקע כאלאים האָבן געמערקט. — דער נעגער איז, קענטיק, אין אייך פארליבט! — האָט זיך געוויצלט דער יונגער איטאַליענער, אונ- טערווינקנדיק מיט זיין שוואַרצן גלאַנצנדיקן אויג. — היט זיך, מיט דזשאַנסאַן!

— גיין, זאָל ער זיך גיכער היטן — האָט ביז אָפּ געענטפערט די פעכקע זיצערן, גייענדיק איבער דער פּאַלאַטע מיט דער קיילע אין האַנט, — איך האָב פיינט אזוינע נאַרישקייטן!

דער אלטער רעוומאַטישער ארבעטער, דעם איי- טאַליענערס שאַכן, האָט וויציק און פריינדלעך איר צוגעוואונקען מיטן פינגער. זי האָט אָבער ניט גע- ענטפערט מיט אַ שמייכל, ווי געוויינטלעך: זי האָט זיך געפילט באליידיקט, וואָס אַנדערע כאלאים פאַ- מערקן דעם נעגערס האַלטן זיך מיט איר.

אינאָוונט האָט זי אַלץ דערציילט דער נאַכט- זיצערן און די כאַווערטעס אין דאָרטואַר — אלע האָבן איר מיטגעפילט.

דעם פרימאָרגן נאַכדעם איז זי אריין אין פּאַלאַטע, אופגעפראַכט און פול באַשלאַסנקייט. זי וועט אָנ- ווענדן צו דעם נעגער דעם רעזשים פון „שווייגנדיקן צווען“, וואָס די זיצערנס ווענדן אמאָל אָן צו אומ- באַליבטע פאַציענטן. זי וועט אים אינגאַנצן איגנאָרירן.

סיידן אין פאלן פון לעצטער נויט. זאל ער פארלאנגן
וואסער, וויפל ער וויל זיך, זי וועט דערלאנגען, ווען
זי וועט וועלן! אָט דער שווארצער מעכוצעף! אויס-
געקלערט פארליבן זיך! זי וועט אים שוין אָנווייזן
זיין אָרט.

נאָר עפעס אזוינס, וואָס איז מער גרויס, ווי מיס
דזשאנסאָן, האָט אים שוין אוועקגעשטעלט אָף אן
אָרט.

ווען מיס דזשאנסאָן איז אריין אין צימער, האָט
זי באַ בלייכער שיין פון אופגייענדיקן פרימאָרגן
דערזען אַ שירמע, געשטעלט ארום דעם נעגערס
בעט. די נאָכט־זיצערן האָט געזאָגט, אַז ער שטאַרבעט.
אַ טויט־גיפט האָט געפרעסן זיין קרעפטיק לייב, דאָס
לעבן אין דעם האָט זיך אייליק געלאָשן. זיינע קרעכצן
האָבן זיך געהערט איבער דער גאַנצער פּאָלאַטע, אלע
ארום האבן געשוויגן. מ'האט ניט געהערט קיין שפּאַס,
קיין געלעכטער. מיס דזשאנסאָן, צווישן אַנדערע
זארגן און אַרבעטן, איז אריין אויך הינטער דער
שירמע צום גויסעסדיקן. ער האט, ווייזט אויס, ניט
באנומען איר בייזיין. מערניט איינמאל האט ער זי
ארוף געטון מיט שוואכן נעבעכדיקן קאל, וואס איז
אַמאל געווען אזוי טיף און הילכיק, ווי אַ גאַנג:
— מיס! מיס!

זי איז צוגעגאַן צו אים — ער האט געהאלטן באַם
אויסגיין, זיין סאף איז געווען נאענט. זיין פאנעם איז
געווען בלייך, פון האלו האט זיך געריסן אַ כאַרכלען.
ער האט זי אנגענומען פאר אַ האַנט, און דאס מאל

האט זי די האנט ניט אפגענומען. זיין באַריר איז
געווען, ווי אייז, זי האט געפילט, ווי מורעשקעס זיי-
נען זיך צעלאפן איבער איר האנט.

— א, גאט מיינער — האט ער אויסגעשעפטשעט,
און אין די אויגן האבן זיך אים פאם שטארבן גע-
שטעלט צוויי גרויסע טרערן.

דאך האט מים דזשאנסאן איר מיינונג וועגן דעם
נעגער ניט געביטן. אינאָוונט האט זי צו דער זיצערן,
וואס איז געקומען זי פארבייטן, געזאגט:

— אט דער נעגער אפן בעטל נומ. 8 איז היינט איג-
דערפרי געשטארבן. מאדנע באשעפענישן אט די נע-
גערס, אין א ווייס מיידל ווערן זיי פאלד פארקאכט!
ברר... איך בין גרייט איבערצוטראגן, וואס ס'זאל ניט
זיין, נאר ניט דאס!

אינהאלט

1.
5 איוואן בונין - ריקשאָ 7 №.
35 פיער מיל -- אנגעז-מידל
49 מאקס גאָלד -- דעם נעגעזס טויט
-

פאָפּולערע פיבליאָטעק

סעריע בעלעטריסטיק — סאַך דערוואַקסענע:

- ק.
1. דזשעק לאַנדאָן — אין נאָמען פֿון גערעכטיקייט 15
 2. איר באַבעל — דערציילונגען 15
 3. הענרי — די וועגן, וואָס מיר קלייבן זיך אויס 15
 4. זש. דיומעל — דערציילונגען 15
 5. סאלטיקאוו-שטשעדרין — ווי אַזוי איין שויער האָט צוויי גע-
נעראָלן געהאַדעוועט 12
 6. ה. אוועלס — גאָט — דינאָמאַ 12
 7. ל. טראַנק — אין לעצטן וואַגאָן 15
 8. דע-ווער-סטעקפּויל — אין די וועלדער פֿון קאַנגאַ 15
 - 9-10. דזשעק לאַנדאָן — אַ סעקסיקאַנער 24
 - 11-12. א. קופּרין — גאַסברייט 24
 - 13-14. ס. גאלד — דערציילונגען 25
 15. ע. סינינבערג — גאלאַפּ 40
 16. זינזיך, גאַלד, מיל — קנעכט 25

פאָפּולער-וויסנשאַפּטלעכע ביבליאָטעק

קי

1. ד. רויטמאן — דער ערד-קילעך —
2. מ. נאָו אַרוסקי — דאָס לעבן פֿון דער ערד 20
3. ס. נאַנסען — אין נאכט און אייז 25
4. י. יעלאַטשיטש — היימישע באלעכאים —
5. י. פּאליאַנסקי — איבערפלי פֿון סייגל —
6. פּאליאַדין — אונזערע פּיצעלעך סאנים און פּריינט 35
7. נ. קאַרינצוו — עדיסאן —
8. ק. מאַטשאַס — געשיכטע פֿון דאַמפּמאַשין —
9. ס. ריימאַן — ווייסע קוילן —
10. אַנדרייעוו — איסקום פֿון קאַפיטאַליזם 25

1957. 25. 1978

И БУНИН М ГОЛЕД Р МИЛД

РАБЫ

Книга Ивана Купальникова

ИЗДАТЕЛЬСТВО «СОВЕТСКИЙ РАБОЧИЙ»

Москва, 1957

С 1957 года в издательстве «Советский рабочий»